

KAMNIŠKI OBČAN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE KAMNIK

LETO VI/1967 ● STEVILKA 6

AVGUST

CENA 50 S. DIN

Občinski proračun za prvo polletje

Občinska skupščina je na zadnji seji pred letnimi dopusti razpravljala tudi o uresničitvi proračuna v prvih 6 mesecih letos. Ugotovila je, da dohodki ne odstopajo v večjem obsegu od predvidenjan na podlagi proračuna, sprejetega v začetku leta. V prvem polletju je bilo od 1 milijarde in 80 milijonov S dinarjev predvidenih dohodkov za vse leto 1967 doseženih 488 milijonov S dinarjev, kar predstavlja 45,2% letne realizacije. To pomeni, da so bili dohodki občinskega proračuna v letošnjem polletju višji za 11,5% proti istemu obdobju lanskega leta. Posamezne vrste dohodkov so bile realizirane takole: prispevki 46,2% davki 39,1% takse 52,4%, razni drugi dohodki 24,8%. Pri prispevkih iz osebnega dohodka v gospodarstvu in izven gospodarstva je bilo doseženih le za 2,5% manj dohodka, kot je bilo predvideno, vendar kaže, da bo v prihodnjih 6 mesecih ta izpad nadoknaden. Prispevki od kmetijstva so bili realizirani za 44,6% oziroma za 5,4% manj, kot

je bilo predvideno. V primerjavi z letom 1966 pa je ta dohodek višji za 11%. Največja razlika glede na planirane dohodke je pri prispevkih od obrti in druge dejavnosti. Ti prispevki so bili realizirani v povprečju le v višini 37,2%, kar predstavlja izpad za 12,8%. Zanimiva ugotovitev je, da je

izpad pri davku prometa blaga na drobno manjši, kot je bil lani in so zato ti dohodki letos višji za 6%. Kot je bilo že rečeno bo prispevek od osebnega dohodka do konca leta predvidoma dosegel planirano višino, medtem ko plan dohodkov od davka na promet blaga na drobno, če se prodaja

v sezoni ne bo povečala, ne bo v celoti uresničen.

Ker ni bilo ustreznih dohodkov v celoti zagotovljenih, so se tudi izdatki gibal pod predvidenim nivojem. Dosegli so 46,15% planiranih. Pri tem pa je moral proračun vzeti 9,9 milijonov S din iz rezervnega sklada.

Gospodarjenje v Titanu in Tovarni kovanega orodja

Na seji delovnih skupnosti občinske skupščine

Zbor delovnih skupnosti občinske skupščine si je v svojem programu zadal nalogo v prihodnje sistematično obravnavati gospodarjenje in aktualne probleme v posameznih delovnih organizacijah. Za prvi dve delovni organizaciji so si odborniki tega zbora izbrali Titan in Tovarno kovanega orodja ter jima v začetku julija posvetili posebno sejo.

Treba je reči, in to so poudarili tudi odborniki na seji, da Titana niso izbrali zato, ker je

ta kolektiv ravno v tem času imel določene težave v gospodarjenju in da bi zaradi tega kogarkoli po-

stavljali na zatožno klop. Zbor je na podlagi predloženega gradiva in obrazložitve predstavnikov Titana zelo realno in objektivno ocenjeval položaj, v katerem se nahajata trenutno ta delovna organizacija, in poudaril, da ni opravičila za kakršnokoli paniko in nepremišljeno ukrepanje. V takem položaju se prej ali slej lahko znajde sleherni delovna organizacija, zato je treba stvarni preudarno in načrtno reševati.

Kolektiv sam se je še lotil reševanja problemov in ugotovil, da je vzrok trenutnemu položaju predvsem iskati v znižanju dohodka zaradi povečanega izvoza. Ker je bilo podjetje zaradi kreditov obvezano v večji meri usmeriti prodajo na zunanje tržišče, se je delež izvoza v skupni vrednosti proizvodnje povečal od 8% v letu 1964 na 40% v preteklem letu. Povečanemu izvozu pa je sledil precejšen padec cen na zunanjih tržiščih, kar je zmanjšalo dohodek podjetja za okoli 180 milijonov S dinarjev. Na formiranje sredstev za sklade pa so vplivali tudi osebni dohodki, ki so rasli hitreje, kot se je dvigala dosežena proizvodnja. Računajo, da so upravičeno vsoto presegli za okrog 100 milijonov S dinarjev.

Z realizacijo malega investicijskega programa je podjetje povečalo vrednost osnovnih sredstev za okoli 1 milijardo S dinarjev, oziroma skoraj za 46%. Vrednost novozgrajenih objektov je znašala le 45 milijonov S dinarjev, torej le 5% celotne vrednosti investicij, kar je vsekakor izredno pozitivno. Medtem ko je leta 1962 vrednost delovnih priprav znašala 62,8%, se je ta delež v letu 1965 povečal že na 74% glede na celotna aktivna osnovna sredstva.

Med vzroki za nastale težave je vsekakor tudi odnos med porabljenimi sredstvi in-netto produktom. Predvidevali so, da bodo ta napram netto produkta v razmerju 45:55, dejansko pa so bila v letu 1966 v razmerju 50,8:42,2. Deloma gre to povečanje materialnih stro-

Vse delovne organizacije ne izpolnjujejo obveznosti do financiranja šol II. stopnje

Iz območja občine Kamnik se šola na šolah II. stopnje 394 dijakov in dijakinj.

Mnogo se je že pisalo o težavah financiranja šol II. stopnje. Že v lanskem letu je Kamniški občan prinesel prispevek, vendar je prav, da letos ponovno zapišemo, kakšen korak smo v tem pogledu storili v letu 1967 in ali smo lahko zadovoljni ali ne.

Za leto 1967 velja sistem financiranja strokovnih šol II. stopnje, kot je veljal v letu 1966, čeprav je bilo mišljeno, da bi s 1. julijem 1967 spremenili ta sistem. Republiška skupščina je v zvezni skupščini že sprožila vprašanje obveznega predpisa o financiranju, zato upamo, da bo v letu 1968 predpis tudi sprejet. S tem bi bilo delovnim organizacijam naloženo, da 1% sredstev od bruto osebnih dohodkov namenijo za financiranje šol II. stopnje. Do predpisa mora priti predvsem zaradi tega, ker delovne organizacije ne izpolnjujejo obveznosti po priporočilu republiške skupščine in skupščine občin.

V naši občini dolgujejo še za leto 1966 3.958.000 S dinarjev naslednja: podjetja: Svilanit, Graditelj, Ljubljana-transport in Petrol.

Za leto 1967 sklad za financiranje šol II. stopnje bremeni našo občino z 90-milijoni obveznosti.

do 31/7 1967 pa je plačano 25.933.381 S dinarjev. Bremenitev za našo občino je večja, kot predstavlja 1% bruto osebnega dohodka, kajti 1% od bruto osebnega dohodka znaša za občino Kamnik z vsemi delovnimi organizacijami tudi tistim, ki imajo sedež izven občine, 76.500.000 S dinarjev. To obveznost je skupščina eni izmed svojih sej, ker je namreč že 3-krat razpravljala o financiranju šol II. stopnje, sklenila v letošnjem letu v celoti poravnati. Poleg tega financira skupščina iz proračuna v višini 39.500.000 S dinarjev gimnazijo Kamnik in v višini 8.600.000 S dinarjev dijaški dom. Skupno bomo torej z območja naše občine s pomočjo delovnih organizacij in iz proračuna financirali šole II. stopnje v višini preko 124.000.000 S dinarjev.

Skupščina je poslala pismo vsem delovnim organizacijam, da po 1/12 poravnajo svoje obveznosti. Rezultat je ugoden, saj so vse delovne organizacije iz območja naše občine, razen Menine in Usluge, podpisale pogodbo o tem prispevku, vendar so do 31. VII. 1967 izpolnile le 38,3% pogodbenih obveznosti.

Medtem ko nekatere delovne organizacije redno izpolnjujejo

svoje obveznosti, jih TITAN, SVIT, TOVARNA USNJA, GRADITELJ, MENINA in USLUGA v letošnjem letu sploh niso poravnali. Zaradi tega je v I. pol. občina Kamnik ena najslabših občin v izpolnjevanju obveznosti do sklada za financiranje šol II. stopnje, oz. temeljna izobraževalna skupnost občine Kamnik, ki je prevzela s 1. julijem obveznosti do teh šol. Družbenopolitične organizacije, zlasti sindikat in odborniki ter samoupravni organi morajo v podjetjih pregledati, zakaj njihovi kolektivi ne izpolnjujejo svojih obveznosti do 394 dijakov in dijakinj naše občine, ki se šolajo na šolah II. stopnje. To so naši bodoči proizvajalci, naši bodoči samoupravljavci v najširšem smislu besede in prav je, da se končno vsi skupaj zavedamo odgovorne naloge, ki jo imamo do šolstva, zlasti pa še v sedanjem času do šolstva II. stopnje.

V mesecu juliju je bil priliv sredstev boljši kot prejšnje mesece, kar pomeni, da so subjektivne sile v delovnih organizacijah pokrenile akcijo iz česar lahko sklepamo, da bomo do konca letošnjega leta svoje obveznosti v višini 76.500.000 S dinarjev tudi v celoti poravnali.

VG

(Nadaljevanje na 2. strani)

Gospodarjenje v Titanu in Tovarni kovanega orodja

(Nadaljevanje s 1. strani)

škov na račun večje amortizacije, prav tako pa so porasla tudi plačila uslug in izredni stroški. Rezultat tega je premalo sredstev za sklade. Za poslovni sklad je namreč ostalo le okoli 100 milijonov dinarjev, čeprav so obveznosti za najeta posojila samo za osnovna sredstva v letošnjem letu znašala preko 356 milijonov starih dinarjev.

Spričo take situacije so se v Titanu že odločili za nekatere ukrepe, ki naj bi izboljšali položaj. Ukinili so nadomestila za dopuste, potem so odpisali nekuranten material, ki ne prihaja v poštev niti za proizvodnjo niti za prodajo; predvidevajo tudi znižanje cen za logam izdelanih izdelkov. Kljub temu pa podjetje za enkrat še ni sposobno kriti vseh obveznosti, ki nastajajo zaradi odplačila posojil za osnovna in obratna sredstva. V letošnjem letu znašajo obveznosti za odplačevanje kreditov za osnovna in obratna sredstva 575 milijonov S din. Kot nadaljnji ukrep za izboljšanje situacije so v Titanu zmanjšali število zaposlenih. Medtem ko je bilo konec decembra 1966 zaposlenih okoli 1191 delavcev, je bilo konec letošnjega junija v podjetju še 1105 delavcev. S prvim aprilom letos je namreč podjetje opustilo svoj obrat v Lubnem, ker se je pokazal, da je treba zmanjšati proizvodnjo obešank in cilindričnih ključavnic. Poleg zmanjšanja števila zaposlenih pa so močno znižali tudi osebne dohodke. Ti so znašali v povprečju

letošnjega aprila le 69% v primerjavi s povprečnim dohodkom v lanskem aprilu. To znižanje je dokaj občutno, vendar pa sedanje stanje kaže, da tega v bodoče ne bo več, če bo prodaja ostala nespremenjena. To pa pomeni, da si ob povečani prodaji lahko obetajo tudi večje osebne dohodke.

Odborniki zbora delovnih skupnosti so temeljito obravnavali to problematiko in pozitivno ocenili prizadevanje delovnega kolektiva Titan za izboljšanje gospodarjenja, predvsem pa dejstvo, da so v kolektivu že izoblikovali program, na podlagi katerega bodo sistematično rešili nastale probleme in stabilizirali gospodarjenje v podjetju. Zbor delovne skupnosti je predvsem poudaril, da se bo moral kolektiv še bolj zavzeti za proučevanje tržišča, tako domačega kot zunanega, in povečati izbiro svojih izdelkov. Nekateri odborniki so bili tudi mnenja, da bi vsako zmanjševanje obsega proizvodnje negativno vplivalo na gospodarske rezultate. Treba je vložiti vse napore, da bodo vložena sredstva v rekonstrukcijo tovarne čimprej dale tisti efekt, ki ga je bilo pričakovati ob zastavljenem načrtu.

Med problemi, ki tarejo delovni kolektiv Tovarne kovanega orodja, je bilo v gradivu, ki so ga prejeli odborniki zbora delovne skupnosti, omenjeno predvsem naslednje: slaba tehnična opremljenost, velika izrabljenost strojnih naprav, pomanjkanje obratnih sredstev ter iz tega izvirajoča

stalna plačilna nesposobnost ter slaba notranja organizacija, napake v poslovnih odločitvah in nizki osebni dohodki ter fluktuacija delovne sile.

Z vrednostjo 10.280 N dinarjev delovnih priprav na delavca zaostaja Tovarna kovanega orodja za 28% za jugoslovanskim in za 23% slovenskim povprečjem. Delovne priprave so močno izrabljene. Strojne naprave so npr. kar 66% odpisane, transportna sredstva 95%, veliko orodje 65% itd.

V letu 1966 je to podjetje doseglo najnižji osebni dohodek zaposlenega v industriji naše občine. Povprečni osebni dohodek v višini 62.700 S dinarjev se je lani povečal le za 9,5% glede na leto 1965. Zaradi tega je iz podjetja odšlo precej delavcev. Zamenjalo se je sokraj 39% zaposlenih. To

pa je imelo negativen vpliv tako na obseg proizvodnje kot na kvaliteto izdelkov.

Rezultati prizadevanj kolektiva v letošnjih petih mesecih kažejo, da bi podjetje ob ustaljeni že zaposlene delovne sile ter ob pravilni izbiri proizvodnega programa lahko doseglo solidne rezultate. Zbor delovnih skupnosti je priporočil kolektivu, naj skuša povečati sredstva za obratne namene, izboljšati osebni dohodek zaposlenih delavcev in izboljšati strokovni sestav nekaterih služb v podjetju. Tem ukrepom, ki so izvedljivi v krajšem obdobju, bo treba pridružiti še priprave za rekonstrukcijo strojne parka, kajti sedanje stanje opreme ne omogoča uspešnega gospodarjenja v prihodnje.

—nc

Krajevna skupnost Kamnik

O tem, kako naj krajevna skupnost Kamnik posluje v bodoče, so člani sveta razpravljali na dosedanjih sejah celotnega sveta in sejah izvršilnega odbora.

Člani sveta, ki so bili izvoljeni na zborih volivcev, v celoti soglašajo, da mora Krajevna skupnost delovati le v tesnem sodelovanju z upravnimi organi občinske skupščine in skupščino samo, skladno s statutom krajevne skupnosti, ki pa žela po mnenju celotnega članstva sveta ni prilagojen možnostim delovanja v obsegu, ki ga določa. Statut

krajevne skupnosti je namreč skoraj enak statutu občinske skupščine, ki obravnava problematiko celotne komune, zato je upravičena želja članov sveta, da pravna služba pri občinski skupščini pomaga prilagoditi dosedanji statut resničnim možnostim in potrebam delovanja krajevne skupnosti.

Člani sveta menijo, da bodo poštredno pomagali reševati vse žiste naloge, ki bodo v prid volivcem — občanom — ne samo z obljubami, pač pa z dejanji. Da bi bilo to mogoče, morajo krajevno skupnost v njenih težnjah podpirati vsi občani — volivci, seveda ob materialni močnosti za reševanje potrebnih nalog.

Samoprispevek, ki ga plačujemo občani, se plačuje samo do maja 1968. Do tedaj bodo občani predvidoma vplačali 147 milijonov S din, od katerih je bilo do sedaj porabljenih za Kranjsko cesto 80 milijonov. Svet Krajevne skupnosti je odločil, da 10% celotnih vplačanih sredstev nameni za reševanje manjših problemov na območju krajevne skupnosti, s preostalim denarjem pa bo treba urediti Cankarjevo cesto in del odtoca do kopaljšča.

Med manjše komunalne probleme, ki jih namerava krajevna skupnost v kratkem urediti na upravičeno željo občanov in ob njihovi podpori, so vodovod ob Tunjski cesti, postavitve nekaj svetilk javne razsvetljave, asfaltiranje Kajuhove ceste in popravilo brvi na Perovem. Pobudo za asfaltiranje Kajuhove ceste je dal hišni svet z lastnim posebnim prispevkom v višini 350.000 S dinarjev, na sodelovanje, pa sta pristala tudi živilska industrija »ETA« in stanovanjsko podjetje Kamnik. Kajuhovo cesto bodo asfaltirali istočasno, ko bodo asfaltirali Cankarjevo cesto. Krajevna skupnost pa mora še prej najti izvajalca del, ki bi stroške asfaltiranja začasno kreditiral tja do maja 1968.

S prenehanjem plačevanja samoprispevka usahne tudi materialna podlaga upravnega poslovanja krajevne skupnosti, zato člani sveta menijo, da bi za nadaljnje poslovanje za leto 1968 občinska skupščina morala prispevati iz proračuna določena sredstva za tajniško delo krajevne skupnosti kakor tudi namenska sredstva, ki jih plačujejo občani in podjetja kot prispevek za uporabo mestnega zem-

Peter Stambolič v Kamniku

V soboto, 5. avgusta, je obiskal Kamnik član predsedstva CK ZKJ Peter STAMBOLIČ v spremstvu podpredsednika izvršnega sveta SRS Vinka HAFNERJA in republiškega sekretarja za gospodarstvo Svetka KOBALA. S pred-

stavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij se je pogovarjal o komunalnem sistemu in o gospodarski reformi.

Posebej se je zanimal za delovanje krajevnih skupnosti. Zelo pozitivno je ocenil odločitve kra-

jevskih skupnosti, da s samoprispevkom rešujejo svoje probleme.

Dejal je, da je treba zagotoviti pri odločitvah o tem, kaj reševati s samoprispevkom in s kolikšnim, še večje sodelovanje vseh občanov. Samoprispevek ne more biti davek, pač pa prostovoljni prispevek občana v krajevni skupnosti, ki ga on povsem določno nameni za rešitev določenega problema.

Ko je tov. Stambolič govoril o vplivu reforme na gospodarjenje v delovnih organizacijah, je delal, da je reforma privedla nekatere kolektive v lažjo, druge v nekoliko težji položaj, nikomur pa ne dopusti »spati«. Sleherni mora razmišljati o jutrišnjem dnevu, v svoji perspektivi.

Visoki gost je obiskal tudi industrijo pohištva »Stol« in se pogovarjal s predstavniki kolektiva. Zelo pohvalno se je izrazil o organizaciji dela in prizadevanjih tega kolektiva za učinkovitejše gospodarjenje. Najbolj pa ga je razveselilo to, da v Stolu kljub ugodnim rezultatom še vedno niso zadovoljni in iščejo novih poti v modernizaciji proizvodnje. Samo tak kolektiv ima v sedanjih pogojih možnost uspevati je zaključil tov. Stambolič.

Popoldne so se gostje odpeljali na Veliko planino. Tovariš Stambolič je bil tokrat prvič v tem predelu naše domovine, zato je bil še toliko bolj navdušen nad lepoto naših planin in še posebej nad značilnimi velikoplaninskimi pastirskimi stani, ki so jih je tudi ogledal.

Peter Stambolič, prevzet od lepote Velike planine in njenih počitniških hišic

-c-

(Nadaljevanje na 3 strani)

Praznovali smo občinski praznik

Pester program kulturnih, športnih in zabavnih prireditev je dal praznovanju letošnjega občinskega praznika 27. julija še posebno obeležje. Ker o nekaterih, zlasti športnih prireditvah, govore ostali prispevki, se omejimo le na osrednjo prireditev —

množično zborovanje s podelitvijo domicila kamniško-zasavskega odreda, ki je bilo 29. julija pred spomenikom revolucije v Kamniku.

Program sobotnih prireditev se je začel pravzaprav že ob 6. uri popoldne s svečano otvoritvijo ce-

ste KAMNIK — MOSTE — KOMENDA. Po krajšem programu ob sodelovanju kamniške godbe je predsednik občinske skupščine Vinko GOBEC pri spodnji železniški postaji v Kamniku prerezal trak in izročil obnovljeno cesto svojemu namenu. V svojem nagovoru je predsednik opozoril na prizadevanja krajevnih skupnosti Kamnika, Podgorja, Križa, Most in Komende, ki so največji delež sredstev, zbranih iz samoprisp evka, to je okrog 140 milijonov S din, namenile za asfaltiranje te ceste. S tem je Kamnik dobil šele pravo povezavo z ostalo Gorenjsko. Zato je ta cesta izredno pomembna tudi za razvoj turističnega prometa v naši občini.

Hkrati pa je pomembna tudi ureditev ceste skozi mesto Kamnik in asfaltiranje dela ceste proti žičnici na Veliko planino, ki je bilo prav tako opravljena v teh dneh.

Po otvoritvi ceste se je kolona okrašenih avtomobilov v organizaciji kamniškega avto-moto društva potegnila proti Mostam in Komendi.

Med tem časom se je pri spomeniku revolucije zbrala množica občanov, da bi prisostvovala zaključni prireditvi ob občinskem prazniku množičnemu zborovanju.

prvoborci kamniško-zasavskega odreda s svojo bojno zastavo. Mednje je prišel tudi nekdanji politični komisar tega odreda generalmajor BERKOPEC Josip — Mišelj. Spregovoril je zbrani množici o številnih akcijah in podvigih te enote. Orisal je pot kamniško-zasavskega odreda od njegove ustanovitve do zmage.

Predsednik občinske skupščine je prebral odlok o podelitvi domicila kamniško-zasavskega odreda in pripel spominski trak na njegovo bojno zastavo. Za podelitev domicila se je zahvalil Tone POLJANŠEK — Branko, ki je prevzel tudi spominsko listino.

Mrak se je že spustil na mesto, ko je po kulturnem programu, v katerem so sodelovali pevski zbor Svobode z Duplice, kamniška godba in recitatorji, pod osvetljenim spomenikom internacionala oznanila zaključek slovesnosti.

Na Titovem trgu pa je bilo že vse pripravljeno za tradicionalni miting, za veselo zabavno prireditev, s katero vsako leto zaključimo praznovanje tega dne.

S starega gradu so se vsuli šopi pisanih raket in bližnji ter daljni okolice naznanili, da ljudje pod kamniškimi planinami praznujejo in so dobre volje. Prvič po nekaj letih je bilo zaključni

V skrbi za svoje ljudi

V našem listu se sekcija vojaških vojnih invalidov, ki se je pred časom tako kot zveza rezervnih oficirjev in podoficirjev vključila v skupno organizacijo Zveze borcev, le redko oglasila, četudi

bil najboljši borec, aktivist, vendar ni tako. Še posebej so vesele obiska mamice padlih borcev.

Tudi izletov, ki jih vsako leto organizira občinska organizacija ZB NOV, se njihovi člani udele-

Na izletu pred počitniškim domom v Strunjanu

njeni člani delujejo na raznih področjih družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa na področju socialnega varstva. Organizacija kot celota ima dobro povezavo z občinsko skupščino, ki ji, kolikor le more, nudi svojo pomoč.

Sekcija vojaških vojnih invalidov že vrsto let obiskuje svoje starejše, bolne in socialno šibke člane-invalidne. Taki obiski so nujno potrebni, saj s tem utrjujejo vezi med članstvom in organizacijo, ki skrbi za vsakega svojega člana. Marsikdaj kaže, kot bi na koga pozabili, čeprav je

že v lepem številu, saj jih popeljejo v kraje, ki so zapisani na straneh slave naše zgodovinske preteklosti, in tudi v naše drugače zanimive in lepe predele domovine. Tako so organizirali izlete k bolnici »Franja« v Cerknem in v Novo Gorico s štirimi in na Plitvička jezera s tremi avtobusi, pred nedavnim pa so člani v dveh avtobusih obiskali Pohorje in tu predvsem nekdanje prizorišče boja slavnega Pohorskega bataljona. Na tem izletu je bila tudi tovarišica Gaberškova iz Smartna v Tuhinju, katere sin je bil borec tega bataljona in postal žrtev krutega sovražnika. Poklonili so se spominu vseh padlih in s tem tudi spominu njenega hrabrega sina. Na izletu so se sešli z izletniki VVJ »Ivan Cankar« iz Maribora, ki so z istim namenom kot člani iz Kamnika obiskali zgodovinski kraj. Med njimi je bila tudi tovarišica Linka Ksela — Jasna, preživela borka Pohorskega bataljona. Ob usodnem trenutku spopada bataljona s sovražnikom je bila namreč v štiričlanski patroli izven taborišča. Tolmačila je našim iz Kamnika potek te nepozabne tragedije.

Med potjo so si ogledali spomenik štirim žrtvam fašizma v Frankolovem, Ptujski grad, galerijo starih umetnin in hidrocentralo pri Ptujju, ki je v zadnji fazi dograditve.

S temi izleti so si člani utešili željo videti mnoge izmed krajev, ki bi jih bilo treba v čim večjem številu obiskovati in s tem obnavljati spomine na nekdanje težke dni fašističnega nasilja in padle junake za svobodo.

O. G.

F. T.

Krajevna skupnost Kamnik

(Nadaljevanje z 2. strani)

lišča, za reševanje potreb komunalnih in drugih ureditev.

Nadalje so člani sveta s posebnim poudarkom razpravljali o odgovornosti posameznih služb pri občinski skupščini pri nadzoru vseh javnih del, ki so jih plačali občani ali pa podjetja v katerikoli obliki t. j., da je delo pravilno nadzorovano in kvalitetno izvršeno, ne kot se dogaja sedaj. Menimo, da mora vsakdo odgovarjati za svoje delo, posebno kadar gre za sredstva, last vseh občanov.

Svet krajevne skupnosti želi tudi boljše in tesnejše sodelovanje, s Komunalnim podjetjem, da bi leto bolj prisluhnilo zahtevam, željam in naročilom krajevne skupnosti, saj menimo, da bo le tako sodelovanje v prid vsem občanom mesta Kamnik.

Predsednik občinske skupščine Kamnik tov. Vinko Gobec izroča prometu cesto Kamnik — Moste — Komenda

Pred spomenik so prispeli zastavonoše s sindikalnimi prapori, belvi rudarji iz Črne v tradicionalnih uniformah, pevci z Duplice, godba in številni občani.

Pod okriljem monumentalnega spomenika revolucije so se zbrali

prireditvi naklonjeno tudi vreme, da se razpoloženim občanom, ki so zasedli prav vsa mesta na Titovem trgu ter obsežno teraso pri kavarni pod Malim gradom ni bilo treba umikati pred dežjem.

(-lj)

KAKO JE Z GRADNJO ZA TRG

V Zabricah nas ob ljubljanski cesti zaustavi precej velika napisna tabla

Naše bralce prav gotovo zanima, kako je s to vrsto gradnje; marsikdo bi se odločil za nakup stanovanja, če bi vedel, na kakšen način in pod kakšnimi pogoji bi lahko prišel do lastnega stanovanja.

Iz uredništva »Kamniškega občana« smo se namenili stopiti h »Graditelju« v Kamniku po nekaj odgovorov na vprašanja, ki so zanimiva za vsakogar, ki si ima namen ustvariti lastno ognjišče.

Direktorja gradbenega podjetja ing. FRANCETA MARTINCA smo našli za njegovo delovno mizo, ker smo ga za razgovor posebej naprosili, sicer pa je največkrat na tem ali onem gradbišču.

Vprašanje: »Kaj je vodilo gradbeno podjetje »Graditelj« iz Kamnika, da je začelo z gradnjo za trg ali, kot smo temu včasih rekli, z gradnjo do izročitve ključev?«

Odgovor:

Skušali smo pravočasno in kar najbolj prislunhiti gospodarski in stanovanjski reformi, ki terja veliko več gradnje za trg. Dočim je prej finančni gradnje predvsem stanovanjski sklad, so sedaj finančna sredstva za gradnje precej razdrobljena in z njimi upravljajo ter jih uporabljajo njihovi ustvarjalci sami, to so gospodarske organizacije, ki ne gredo več v taki meri kot doslej v gradnjo lastnih objektov. Zato postaja gradnja za trg interesantnejša za kupce stanovanj in naše gradbeno podjetje. Po pičlem letu uvedbe stanovanjske reforme so se že pojavili prvi interesi za nakup stanovanj in jih tudi kupili.

Vprašanje:

»Kdaj ste začeli graditi stanovanja za trg?«

Odgovor:

S to vrsto gradnje, oziroma boljše povedano, s pripravami smo začeli že novembra 1965, zaradi nedovršene in še neurejene ur-

Vprašanje:

»Naše potrošnike bo zanimalo, kakšna trgovina bo v teh lokalih, sicer bi to natančneje zvedeli pri »Kočni«, pa vendar lahko postrežete z nekaj pojasnili, saj ste morali lokale namenu primerno zgraditi?«

Odgovor:

Trgovsko podjetje »Kočna« iz Kamnika bo imelo v pritličju dve poslovalnici in sicer »Nova moda« za prodajo konfekcije in drugega blaga ter »Merkur«, kjer bodo prodajali lažjo železnino vseh vrst, razno okovje, kuhinjsko posodo in drugo. Podrobneje vam o tem, kaj vse bodo nudili kupcem, ne morem povedati. V »Kočni« pravijo, da bodo s tema dvema poslovalnicama in samopostrežno trgovino v Zupančičevi ulici v veliki meri zadostili potrebam potrošnikov južnega dela Kamnika.

(Op. uredništva: Ko smo poslali to številko lista v tisk, so lokale že uredili in v njih od 12. avgusta dalje strežejo številnim kupcem.)

Vprašanje:

»Vrnimo se k stanovanjem. Koliko jih je, kakšna so in kako globoko so oziroma bodo morali kupci seči v žep, da postanejo njihovi

s predelnimi omarami, z vsemi električnimi telesi in centralnim ogrevanjem ter v kuhinji z električnimi štedilniki in umivalnimi koriti (v kopalnicah smo pustili poseben prostor za priključek pralnega stroja). V kletnih prostorih ima vsak stanovalec na voljo primeren predel za ozimnico in souporabo pralnice ter sušilnice za perilo.

Prodajna cena stanovanja je takale:

samska s 26,44 m² neto površine 38.528 N din, enosobna z 28,91 m² neto površine 47.784 N din, dvosobna s 54,63 m² neto površine 74 tisoč novih dinarjev, trosobna s 63,09 m² neto površine 85.232 N dinarjev in trgovski lokal s 165,26 kvadratnih metrov neto površine 332.640 novih dinarjev.

Ob podpisu kupne pogodbe mora kupec vplačati 30 % celotne kupnine, ostalo pa v obrokih do vselitve. Pri tem je važno poudariti, da ima kupec možnost na podlagi lastnega varčevanja pri Kreditni banki in hranilnici — podružnici v Kamniku pridobiti pravico do najetja kredita. O načinu varčevanja in najetja kredita za stanovanjsko gradnjo pa je pisal eden prejšnjih »Kamniških občanov«.

Gornje cene oziroma zneski, vneseni v pogodbe, so dokončni, predstavljajo fiksno višino kupnine, ki se ob vselitvi ali vplačilu zadnjega obroka ne povišajo, torej ne pridejo v poštev nikakršne podražitve. Do sedaj smo prodali od osemnajst petnajst stanovanj in trgovski lokal, 3-sobna stanovanja v prvem nadstropju pa so še naprodaj.

Dvoje kritičnih vprašanj:

»Stanovalci, ki so se vselili pred nedavnim v bližnje bloke, kritizirajo predvsem francoske balkone (takorekoč samo nakazani balkoni) in mizararska dela. Vrata in podboji v stanovanjih niso povsod v redu. Kako je tu pri teh stanovanjskih zgradbah?«

Odgovor:

Za te stavbe, ki jih sedaj gradimo, smo sami investitor in izvajalec gradbenih del ter smo zanje naročili tak projekt, ki našemu občanu, kupcu stanovanja, najbolj ustreza. Splošna želja letih je, da ima stanovanje uporaben balkon, ki ne služi samo prezračevanju prostorov kot francoski. Balkoni, ki smo jih napravili pri teh stavbah, celo lepo obogatijo pročelje, posebno, če jih bodo stanovalci okrasili še s cveticami.

Glede mizararskih del pri malo prej zgrajenih stavbah so bile težave z mizarji. Ta obrtniška dela spadajo med najdelikatnejša. Za nove stavbe so vrata in okna sistema »Liko« serijsko izdelali v tovarni v Borovnici in jih mizarji na stavbi samo popolnijo. Enak sistem uporabljajo skoraj pri vseh gradnjah v Ljubljani. Po mnenju gradbenih strokovnjakov je ta sistem dokaj zanesljiv in, kjerkoli so vgradili taka vrata in okna, se do sedaj niso pokazale napake. Stavni elementi so izdelani že na zalogi in jih ne delajo za vsako naročilo posebej, kar ustreza pričakovanju, da so iz dovolj suhega lesa. Zato tovarna daje za svoja dela in material 2-letno garancijo.

Vprašanje:

»Napisno tablo »Gradnja za trg« ste predstavili na sosednje gradbišče. Kako bo s to stavbo, ko jo boste dogradili?«

Odgovor:

Tudi ta bo trgovsko-stanovanjska stavba. Zgradili jo bomo do vselitve 30. julija 1968, izvedba bo prav takšna kot pri sedaj dograjeni, s prav toliko stanovanji; polovico od teh smo že prodali, za odkup trgovskih lokalov pa se zanimajo trgovska podjetja iz Kamnika, Domžal in Kranja. Cena vsem prostorom je prav takšna, kot sem jo navedel za prejšnjo stavbo.

(Pripomba uredništva: Medtem smo zvedeli, da je trgovske lokale že kupilo trgovsko podjetje »Kočna«.)

Vprašanje:

»Kaže, da bo trikotnik med Ljubljansko in Kranjsko cesto slej ko prej zazidan in lepo urejen z zelenicami, gredicami in parki. Kakšna usoda čaka stavb sedanjega obrata »Zarja«, Tekstilne eksperimentalne tkalnice in bivšo Rodečovo hišo ob vrhu trikotnika?«

Odgovor:

Od vseh starih stavb bo ostala le stavba ob razcepšču Ljubljanske in Kranjske ceste, katere pritličje bo preurejeno v arkade z manjšimi trgovskim prostorom, kar še čaka na investitorja. Stavbi, v katerih sta sedaj »Zarja« in eksperimentalna tkalnica, pa bosta porušeni, vendar za sedaj še ni finančnih sredstev za njihov odkup, tretja sta tu močno povezani vprašanji financ in časa.

Vprašanje:

»V novozgrajenih stavbah bo veliko število stanovalcev. Ali ste mislili na garaže za njihove železne konje?«

Odgovor:

Nismo mislili le na te stanovalce, pač pa na veliko večje potrebe južnega dela Kamnika. Podjetje je že pridobilo lokacijo za gradnjo garažne hiše sistema »triplex« (v treh etažah) blizu bencinske črpalke in jo bo začelo graditi že letos jeseni. 120 boksov (predelkov) bomo kupcem ponudili v prodajo po 6.800 N din že spomladi naslednjega leta. 30 % kupnine bodo vplačali ob podpisu pogodbe, ostalo pa ob prevzemu. Po številu garažnih boksov bo garažna hiša zadoščala potrebam kupcev čisto gotovo za ves zapriški in perovski okoliš.

Vprašanje:

»Stanovalcem v stanovanjskih blokih manjka bližnje zelene okolice. Kdaj bo to urejeno?«

Odgovor:

Za okolico že dograjenega dela zapriških blokov ima v načrtu končno ureditev zelenic in parkov Sklad za urejanje mestnega zemljišča občine Kamnik. Kaže, da bo delo opravil letos jeseni. Bližnjo okolico blokov, ki jih gradimo sedaj, urejamo, kot vidite, sproti, vsa tako imenovana površina za oddih v tem trikotniku pa bo urejena, ko bomo odstranili stare stavbe.

In še zadnje vprašanje, na katero bi skoraj pozabili:

(Nadaljevanje na 5 strani)

Fotografija pove sama

banistične dokumentacije pa smo dejansko začeli graditi junija 1966. Prvi tak objekt je dograjen trgovsko-stanovanjski blok TSB I v Zabricah ob Ljubljanski cesti, ki je bil 17. julija tehnično pregledan in so v njem že prvi stanovalci, »Kočna« pa, ki je kupila vse pritličje, opremlja pravkar svoje lokale.

lastniki? Koliko je že prodanih stanovanj in koliko jih je še na prodaj?

Odgovor:

Stavba je 3-nadstropna in ima 18 stanovanj, od tega so 4 samska, 2 eno-, 2 dvosobna, deset pa je trosobnih stanovanj, ki so opremljena z moderno sanitarno opremo,

V Šmarci so uspešno dokončali obsežno delo

Dan vstaje in praznik kamniške občine so letos v Šmarci proslavili še posebej slovesno: končali so prenovitvena dela in odprli obnovljeni kulturni dom. S tem so bile uresničene želje vaščanov, ki že nekaj let slove kot navdušeni igralci in vneti gledalci.

Praznovanje samo je bilo razdeljeno na tri dele: v petek, 21. julija, je bila slovesna akademija, v soboto popoldne slavnostna seja upravnega odbora kulturnega društva, po njej pa otvoritev doma in zabava.

Na akademiji so sodelovali domači recitatorji, pevci in harmonikar, kot gostje pa pevci Svobode Duplica pod vodstvom Ernesta Kvartiča. V dvorani se je kljub nevihti zbralo veliko ljudi, ki so prisrčno pozdravili svoje kulturnike v novem domu. V uvodnem nagovoru je inž. Janez Humar, vodja igralske skupine, pozdravil poslušalce in poudaril, da bo novi kulturni dom spet središče različnih dejavnosti: predvsem kulturnih in dejavnosti družbenopolitičnih organizacij. Po njegovih besedah bo to spet kraj, kjer naj se mladi vzgajajo k delavnosti in družabnosti. Se posebej je poudaril vzgojno nalogo kulturnega doma: »Generacije, ki so sodelovale v igralski skupini, izstopajo po pripravljenosti za skupno delo v različnih organizacijah in tudi kot zelo družabni ljudje. Tisti pa, ki so odrasčali v kulturnem mrtvilu,

nimajo posebnega smisla za skupno delo.«

Pred otvoritvijo 22. julija je bila popoldne v novi dvorani že seja UO KD Šmarca, ki so se je kot častni gostje udeležili tudi predsednik občinske skupščine tov. Vinko Gobec, predsednik občinskega sveta kulturno-prosvetnih organizacij tov. prof. Zvone Verstovšek, narodni heroj Mirko Jerman, republiška poslanca Vinko Dobnikar in Franc Svetelj ter predstavniki samoupravnih organov kamniških tovarn.

Seja je potekala v znamenju pregleda opravljenega dela in načrtov za bodoče delo. Odprl jo je predsednik KGD Šmarca in odbornik občinske skupščine tov. Lado Osolnik, ki je pozdravil vse goste in člane društva. Prisotne je zaprosil, da izvolijo tričlansko delegacijo za položitev venca na spomenik padlim iz Šmarce, potem pa je v nekaj besedah orisal poslanstvo kulturnega doma: »V slovenski uretlosti je bil kulturni dom močna postojanka krepitev narodne zavesti, danes pa postaja vse bolj središče, kjer občani razvijajo svoje ustvarjalne sposobnosti ter zadovoljujejo svoje estetske in etične potrebe. Tako se tudi kulturni dom vključuje v novo družbeno obliko: v socializem. Zato je gotovo izrednega pomena, da otvarjamo naše kulturno središče prav na dan vstaje. Izročamo ga občanom Šmarce, ki so zanj mnogo žrtvovali. Želimo pa, da bi bil novi dom nova spodbuda za nadaljevanje tradicije šmarskega kulturnega delovanja.«

V nadaljevanju je tov. Osolnik poročal o obnovitvenih delih, ki jih je sam vseskozi nadzoroval: »Zelja po obnavljanju doma sega daleč nazaj, vendar vse do sedaj

nismo mogli zbrati dovolj sredstev za tako obsežno delo. Po vojni so vaščani res popolnoma sami obnavljali dom, vendar so bila zdaj potrebna taka dela, kjer bi samo prostovoljno delo ne zadoščalo. Sredstva smo deloma zbrali s samoprispevkom, večji del pa nam je odobrila občinska skupščina. Z deli smo pričeli 1. septembra lani. Po načrtu, ki ga je napravil tov. Dore Rifel, smo predstavili oder, uredili čakalnico, prostor za prodajo kart, stranišča, slačilnico, stene dvorane smo obložili z mahagonijevo oblogo, uredili elektriko in še marsikaj, zadnja dela pa so bila: ureditev zunanega izgleda doma. Zaključni obračun še ni pripravljen, vendar bodo vsa dela veljala blizu 9 milijonov S din.«

O smernicah bodočega načina dela KD je razpravljala inž. Janez Humar: Danes ni več mogoče, da bi bila v okviru KD cela vrsta skupin: igralska, recitatorska, orkester, pevski zbor. Vsako društvo naj si izbere neko obliko dela in naj sodeluje z drugimi okoliškimi društvi. Naloga društva je prav tako tudi vzgajanje mladine k delavnosti.«

Slavnostno sejo so kot gostje pozdravili še prof. Zvone Verstovšek in Vinko Dobnikar.

Prof. Verstovšek je dejal: »Ko vam čestitam k uspešnemu zaključku prenovitvenih del pri domu, vam želim čestitati še k nečemu drugemu: gre za sožitje mlajših in starejših generacij. V nekaterih drugih krajih kulturno delo peša, ker tega sožitja ni, v Šmarci pa je čuti nov duh.«

Novi dom je otvoril narodni heroj Mirko Jerman, doma iz Šmarce, ki je v svojem nagovoru nanizal nekaj dejstev o tradiciji šmarskega kulturnega delovanja:

»Prvi kulturni dom je bil sezidan že 1905, vendar je bil po nekaj letih prodan zaradi težnje klera, da se vsa kulturna dejavnost prenese v neposredno bližino cerkve in župnišča na Homec. Po prvi svetovni vojni do 1932 je bilo v Šmarci popolno mrtvilo predvsem zaradi strankarskih razprtij. 1932 pa se je formalno športno društvo »Virtus« Duplica — Šmarca. Lahko rečemo, da je bil ta klub do druge vojne glavni pobudnik za razvedrilo v tem okolju. Po drugi svetovni vojni je spet nastal problem, kje naj se zbirajo vaščani. Starj kulturni delavci so sklenili ustanoviti kulturno društvo v poslopju Elektro strojne zadruge. To poslopje so preuredili z udarniškim delom. Pobudo za to je dal **Karol Naglič** in ga tudi izpeljal. Tako je začela z delom igralska družina pod vodstvom **Cirila Gostiča**. Igre so zelo uspele. Tov. Humar je zaključil: »Tovarišice in tovariši, v imenu vseh vaščanov se zahvaljujem UO KD Šmarca na čelu s predsednikom Ladom Osolnikom ter **predsedniku krajevne skupnosti tov. Karlu Vavpetiču** za trud, ki so ga vložili za obnovo tega doma. V obnovljeni dvorani vam želim veliko uspehov.« Po otvoritvi je spregovoril predsednik občinske skupščine Kamnik tov. **Vinko Gobec**, ki je čestital k uspehu ter utemeljil obstoj takšnih ustanov, kot je ta kulturni dom, z večjim gospodarskim uspehom kamniške občine. Z modernizacijo proizvodnje, s krajšanjem delovnega tedna ima delovni človek vedno več prostega časa, ki naj ga izrablja za šport in kulturne dejavnosti. Tako naj bo tudi vaš novi dom prostor za rekreacijo in kulturno bogatitev človeka. **M. H.**

Kako je z gradnjo za trg

(Nadaljevanje s 4. strani)

Kaj nudite zahtevnejšim kupcem, ki ne žele stanovati v veliki stanovanjski stavbi, pač pa v enodružinskem stanovanju in imeti poleg tega še tako ali drugačno površino zelenjadnega vrta in cvetličnih gred?

Odgovor:

Tudi na take kupce smo mislili, nanje je pokazala raziskava zemljišča. Že gradimo prvi niz vrstnih hiš na zazidalnem območju v Podgorju (pri spodnji železniški postaji Kamnik). Posebnost te gradnje je, da smo v Kamniku uporabili prvič ta sistem, ki daje glede na današnje razmeroma visoko ceno gradbenega zemljišča in komunalnih naprav za individualno stanovanjsko hišo do neke mere sprejemljivo ceno. Cena za vrstno hišo, zgrajeno do III. faze s 111,75 m² neto površine stanovanjskega dela, 36,65 m² neto površine kleti z garažo in 200 do 500 m² zemljišča ter vsemi komunalnimi napravami, je okrog 9 milijonov starih dinarjev, ki pa sicer varira glede na velikost zemljišča za stavbo in vrt. — Pogoji za odkup so isti kot pri odkupu stanovanja v blokih, torej 30 odstotkov ob podpisu pogodbe, do prevzema pa ostalo. Vrstne hiše zgradimo tudi do »izročitve ključev«, a je kupcem ugodneje izvršiti končna dela v lastni režiji.

Menimo, da je bilo vprašanj in odgovorov pod naslovom »Kako je z gradnjo za trg...« dovolj, da so v glavnem zadovoljila povpraševanje občanov in, da kažejo novo, gibkejšo pot gradnje in gospodarjenja pri SGP »Graditelj« v Kamniku.

Kaj pa kamniški kamping in turizem...

Ko pišemo tokrat o kamniškem kampu, tabori na njem šest inozemskih družin, štiri iz Porurja, ena iz Dortmundu in ena s Češke. Vse te so ljubitelji planin in zaljubljeni v našo najbližjo okolico s kamniškimi gorami. Naše podnebje jim izredno ugaja.

Ena izmed teh družin obiskuje naše kraje že osmo leto in pravi, da se **Kamnik z okolico** iz leta v leto v **komunalnem in estetskem smislu zelo naglo spreminja in popravlja**, kar ga **napravljajo lepšega, estetsko bogatejšega in prikupnejšega** za turiste in vse druge goste. Inozemski turist iz taiste družine pravi, da je bil pred osmimi leti, ko se je pripeljal v Kamnik še z motorjem, ves prašen od nog do vrha glave, sedaj sicer prihaja z avtom, a bi bila tudi voznja z motorjem **po naših novih asfaltiranih cestah** lep užitek. Pohvalil je pridobitev novega asfaltiranega cestišča od Brnika do Kamnika in proti Kamniški Bistrici. Z razumevanjem je sprejel tudi to, da vseh cest naenkrat ne moremo preurediti in modernizirati.

Za kamping pravijo tuji turisti, da smo Kamničani izbrali **pravi kraj z izredno lepo lego**, saj so ob njem kopališče in razna igrišča, na nasprotni strani ceste pa prijetno gostišče »Pod skalco«, kjer jih solidno postrežejo s toplimi jedili, če se njim samim v kampu ne ljubijo kuhati.

Napisno tablo ob samem kampu, pravijo naši potujoči gostje,

da smo »sramežljivo« skrili pod drevesno krošnjo in je pre malo vidna. Zaradi tega marsikateri novodošli turist po nepotrebnem išče kamping daleč naprej ob cesti skozi Vrhpolje.

Pohvalno pa so se izrazili o **strežnem osebju** v naših gostiščih, posebno pa še o strežajki iz »Planinke«, ki jim je znala povedati vse v njihovem jeziku. Bili so tudi na **tradicionalnem mitingu** na Titovem trgu ob občinskem prazniku, kjer so jih kljub množici gostov **takoj in solidno postregli**. Ena izmed družin z našega kampa je **obiskala tudi vrtno veselico v gostilni »Pri Čibru«** v Tuhinju. Z vzdušjem na veselici in z dobro postrežbo, kar je svojstveno za našo vas, so bili zelo zadovoljni, saj so imeli lep, sproščen popoldan, **manj zadovoljni pa so bili s tuhinjsko cesto**. Vemo, da bo morala prej ali slej priti na vrsto za modernizacijo tudi ta, s čimer se bodo Tuhinjska dolina z Menino, Kozjak in Motnik približali našim in tujim turistom.

Vsako leto se ti turisti **podajo tudi na Veliko planino**; sedaj se tja gor zapeljejo po žičnici. Kot ljubite ji naših specialitet **pohval-**

no ocenjujejo postrežbo v hotelu »Šimnovec« in nikakor ne morejo prehvaliti predvsem srne v omaki s krompirjevimi cmoki, za dobro voljo pa ritoznojčana in cvička. Za ljudi v hotelu pravijo, da so pripravi in simpatični. Na kamniškem so ostali toliko časa, da so pričakali še »Planšarski praznik« na Veliki planini.

Ti turisti poznajo naše kraje že precej, pravijo pa, da **vedo o njihovih mikavnostih, kulturnih in zgodovinskih znamenitostih še premalo**, čemur bi morali **odpomoči dobri, pestri prospekti**.

Take so pripombe turistov, sodobnih »nomadov« izpod pisanih šotorov, ki prihajajo k nam med sivozelene gore na daljši oddih, kamniški kamping pa jim je izhodiščna postojanka za izlete v bližnjo in daljno okolico.

Po razgovoru s T. C. zabeležil -c.

»KAMNIŠKI OBČAN« — glasilo SZDL občine Kamnik. — Urejuje uredniški odbor. — Glavni urednik Vinko Dobnikar, tehnični urednik Avgust Novak. — Izhaja enkrat mesečno. — Uredništvo in uprava na Delavski univerzi, Fužine 10. — Tiska tiskarna ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju.

Ob 85-letnici gasilskega društva Kamnik

Letos, 12. in 13. avgusta, so gasilci iz Kamnika proslavljali 85-letnico obstoja svojega društva. Ob tej priliki smo naprosili tov. Jožeta Berleca, poveljnika gasilskega društva, naj nam pove nekaj zanimivih značilnosti o delovanju društva ter razkrije težnje in želje, ki jih goji požrtvovalno članstvo. V razgovor je posegel daleč v čas, ko se je društvo ustanovilo in navajal težave, s katerimi se je le-to srečevalo v preteklem obdobju. Vsega ne moremo navajati, zapisane besede pa naj pokažejo trdoživost in krepko voljo članov društva vse od leta ustanovitve 1882, to je 19 let po ustanovitvi prve požarne brambe pod okriljem južnega Sokola v Ljubljani.

Kamnik je v davni preteklosti doživljal katastrofalne požare. 1511. leta je pogorelo vse predmestje Podgora, 1609. je požar uničil skoraj vse mesto, 1660. je bil spet večji požar, 1779. je pogorelo celo predmestje Graben do sedanjega sodišča, o čemer priča slika v Zakalski cerkvi nad Bistričico, večja požara sta bila 1788., ko je v mestu pogorelo 56 hiš, in 1804/5, ko je pogorelo kar 91 hiš. — Vse to je narekovalo uspešnejšo borbo proti tej vrsti nesreč.

Tedanji kamniški župan in lekarnar Josip Močnik in drugi meš-

čani so 1882. leta dali pobudo za ustanovitev požarne brambe. Med vidnimi ustanovitelji, prvimi funkcionarji in članji so bili: Alojz Vremšak, takratni občinski tajnik, trgovec Anton Pintar, kovaški mojster Florijan Kregar in čevljarški mojster Franc Brojan. Prvi načelnik je bil župan Josip Močnik, sledili pa so mu Florijan Kregar, Josip Fajdiga, Franc Jašovec, Franc Žerovnik, Franc Homar, Ernest Škof, Leopold Lampič, Anton Cerar, ki je bil avtor prvega zakona o gasilstvu v predvojni Jugoslaviji, in Tomo Homar (do 1957. leta).

Že tradicionalne turistične prireditve

Pred nekaj leti sta turistično društvo Kamniška Bistrica in turistično društvo Kamnik začela razmišljati o prireditvah, ki naj bi bile nekaj posebnega in bi postale tradicionalne za Veliko planino in Kamnik.

Turistično društvo v Kamniški Bistrici je ob sodelovanju s planšarsko skupnostjo Velika planina sklenilo, da bo po proučitvi vseh starih planšarskih običajev in navad priredilo vsako leto pastirski praznik, turistično društvo Kamnik pa bo uvedlo v Kamniku dan narodnih noš. Po vsakoletnih temeljitih pripravah na ti dve prireditvi sodimo, da bosta res postali tradicionalni.

Velika planina, 20. avg.

Že za 13. avgust je bila določena prireditev pastirskega praznika. Priprave so zahtevale veliko časa, prizadevanj pa tudi finančnih sredstev, a neugodno vreme je prireditev prekrižalo račune, zato so pastirsko slavo prestavili na naslednjo nedeljo, 20. avgusta. Na spored so dali tradicionalni dogon živine, izbiro najlepšega goveda, pesmi in plesa pastirjev in pastiric, plesne venčke starih plesov, ki so jih nekdanj plesali pod kamniškimi gorami, zaplesala jih je domača folklorna skupina iz Stranj, in prizor iz »Divjega lovca«, ki so ga posredovali igralci kulturnoprosvetnega društva »Svoboda« Kamniška Bistrica.

Po tem pestrem sporedu je bila zabava s plesom, za dobro voljo pa so poskrbeli domači godci iz folklorne skupine in vokalno instrumentalni ansambel »Kosec« iz Mengša. Prireditve na Veliki planini je obiskalo veliko število gostov s Kamniškega in iz Ljubljane pa tudi tuji turisti.

Vsi so bili zadovoljni in dobro razpoloženi, saj Velika planina že sama nudi veliko lepega, prireditve ob pastirskem prazniku pa veliko veselega in vedrega.

Spored prireditve je iz leta v leto boljši, temeljiteje pripravljene in pestrejši. Že po komaj treh letih kaže, da sta turistično društvo Kamniška Bistrica, katerega predsednik je Franc Bernot-Filip, in planšarska skupnost Velika planina važen vzporednik za večjo in uspešnejšo turistično dejavnost v tem lepem predelu kamniške občine. Izraziti jima moramo vso pohvalo in želje za nadaljnje uspehe.

Prvo orodje so gasilci imeli shranjeno v stari »ETI«, shrambo za obleke pa so imeli pri Avgustu Albrehtu na Sutni.

1912. leta je občina odkupila nekdanji hlev za pošne konje, iz katerega so kamniški gasilci ob denarni podpori občine, meščanov in lastnem prostovoljnem delu napravili gasilski dom, ki so ga kasneje nekajkrat preurejali in dozidavali. Kmalu so ustanovili gasilsko godbo, ki se je kasneje sicer osamosvojila, v sodelovanju z Rdečim križem pa so nato ustanovili mestni kino, kjer so pod imenom društva predvajali filme vse do zgraditve doma pri podjetju »Kamnik«. V sodelovanju z vsemi drugimi društvi in organizacijami je gasilsko društvo prirejalo razne kulturne prireditve,

Res je, da po osvoboditvi do danes ni bilo večjih požarov (med zadnja večja spadata požar v skladišču izdelkov pri »Titanu« in pri »Svitu«, kjer je gorela stavba v Žebljarski ulici), kar nas ne bi smelo uspavati. Ne bi bilo prav, da bi nas na to opozorila in klicala na odgovornost šele kaka večja elementarna nezgoda, ki bi povzročila več škode, kot bi zahteval stroškov novi dom s sodobno opremo.

Se na neko nerednost ali malomarnost je opozorilo gasilsko društvo, na katero so opozarjali že na občini. Kljub predpisom ob gradnji novih vodovodnih napeljav niso v naseljenih predelih, kot npr. v Mekinjah, Nevljah in na Duplici, vgradili v predpisanih razdaljah podzemskih hidrantov. Ostalo je le pri

Ob 80-letnicj so gasilci v Kamniku prvi v Jugoslaviji uvedli igro z žogo. To so ponovili tudi ob letošnji slovesnosti. Navdušeni nad igro so predvsem mlajši člani

pri katerih je najtesneje sodelovalo tudi takrat ustanovljeno prvo slovensko pevsko društvo »Lira«, pa tudi veselice in tombole, s čimer je pridobivalo finančna sredstva za potrebe gasilstva. Nabavljali so novo orodje in motorke ter preurejali svoj dom.

Med pogovorom s poveljnikom gasilskega društva tov. Berlecem smo zvedeli, da je bila kamniška godba nekdanj za številu godbenikov mnogo močnejša in bolj delovna kot danes.

In kako je s sedanjim domom, ki je še vedno v isti stavbi? Nič več ne ustreza svojim namenom; po urbanistični ureditvi kamniškega mesta je predviden za rušenje, določena pa je lokacija za novi dom na prostoru med železniško progo in staro stavbo nekdanjega »Korobača« nasproti osnovne šole »Tomo Brejc«. Novi dom ne bo kazil videza okolice, saj ne bo imel stare klasične oblike gasilskega doma, pač pa bo tam dvonadstropna stavba s shrambo za gasilno orodje v pritličju, v nadstropjih pa bodo stanovanja le za tiste, ki so poleg svoje redne zaposlitve v katerikoli delovni organizaciji tudi gasilci. Sirene dom ne bo imel, pač pa bo z gasilci v domu in drugim v mestu povezan s telefonskim zvoncem. Ob vprašanju, kdaj bo to, nismo dobili zadovoljivega odgovora. To je odvisno od finančnih sredstev, občinske skupščine, republiške in občinske gasilske zveze, predvsem pa tudi od gospodarskih organizacij, katerih imetje bodo v nesreč najprej reševali sodobno opremljeni gasilci.

obljubah, da bodo napravljeni naknadno, od obljub do danes pa je preteklo v Mekinjah in Nevljah tri, na Duplici pa kar deset let. Drugačno stališče do tega so zavzeli pri gradnji vodovodov v krajevnih skupnostih v Srednji vasi, Kamniški Bistrici in Godiču, kjer se bodo glede podtalnih hidrantov dosledno držali vseh predpisov. Na Lokah (KS — Srednja vas) so se odborniki sveta krajevne skupnosti in gasilskega društva sami zavzeli za to. Skozi naselje bodo vgradili 7 hidrantov. Te prizadevne ljudi bi morali posnemati tudi druge, sicer pa bi morali poseči vmes nadzorni organi občine.

Ob pestri proslavi 85-letnice obstoja gasilskega društva v Kamniku je bila posebna slovesnost, na kateri so podelili svojim članom 30 priznanj za 40-, 30-, 20- in 10-letno požrtvovalno aktivno delo. Poleg tega ima društvo še tri člane, ki so pred petimi leti prejeli značke za 50-letno delo. Ti so: Franc Rebernik, Leopold Lampič (ta je bil dolgoletni poveljnik) in Albert Uršič, dolgoletni in še sedanji predsednik društva.

Ob koncu še to. Kot druga društva se tudi gasilsko društvo v Kamniku bori s finančnimi težavami (glede na namen dejavnosti bi se moralo manj kot druga), ki mu onemogočajo, da bi se primerne moderniziralo. Zato se obrača ob svoji visoki obletnici dela na vse meščane in občane, naj mu ohranijo svojo naklonjenost in ga podpro pri nadaljevanju dela po njegovem geslu »V službi ljudstva — na pomoč!«

Izseljenci komaj čakali na družabno srečanje v Kamniški Bistrici

Kot že vrsto let do sedaj je odbor Izseljenske matice Domžale-Kamnik tudi letos pripravil družabno srečanje naših izseljencev. 21. julija so se v Kamniški Bistrici sešli izseljenci kamniške in domžalske občine in to največ izseljenci z onstran »luže«.

Ker dober glas o teh srečanjih seže tudi dalje izven naših dveh občin, prihite na Kamniško tudi izseljenci iz drugih občin. Tako se je tega dne zbralo v Kamniški Bistrici blizu 100 izseljencev.

Nobeno leto ne napravj naš odbor IM samo uradni sprejem z nagovori raznih predstavnikov, pač pa pripravi pester spored, s katerim v duhu prestavi izseljence v pretekle in polpretekle čase ter v sedanost dogajanj v njihovi rodni domovini. Letos jim je odbor ob sodelovanju turističnega in prosvetnega društva iz Kamniške Bistrice, glasbene šole iz Domžal in delavske univerze Kamnik pripravil izredno prijeten in zabaven popoldan. Prešlo je že v staro na-

domom v Bistrici je izseljence sprejel z venčkom narodnih napevov vokalno instrumentalni oktet »Kusec« iz Mengša. Razpoloženje se je stopnjevalo do vriskanja.

Pri pogrnenih mizah so izseljence sprejeli predstavniki odbora IM Kamnik-Domžale, slovenske izseljenske matice iz Ljubljane ter predstavniki oblasti in družbeno-političnih organizacij obeh občin. — Predsednik odbora IM **tovariš Stefko Urbanc** je v pozdravnem govoru poudaril pomembnost srečanj izseljencev z ljudmi v rodni domovini ter prisrčnega medsebojnega sodelovanja v času njihovih obiskov pri nas. Predsednik občinske skupščine Kamnik **tovariš Vinko Gobec** je ob pozdravu ori-

nagovoru tajnika občine Domžale **tov. Povža**, ki jim je zaželel dobrodošlico, sta spregovorila zastopnika izseljencev. — **Gospod Jože Birk** se je zahvalil za topel in prisrčen sprejem ter nasmeja-

nika pa zapeli »Padel je, padel...« se je ob domu na prostem odvijal drugi del sporeda. Mladinka **Fani Trobevškova** je z deklamacijo domoljubne pesmi izseljencev privabila na lice solze in smeh,

Izseljence je pozdravil predsednik IM Kamnik — Domžale **tov. Stefko Urbanc**

vado, da izseljence ob izstopu iz avtobusov sprejmejo lepi fantje in dekleta v narodnih nošah s šilci domače slivovke na pladnju in cekarjem slovenskih nageljev. Ob pripenjanju šopkov ni bilo ob folklorni godbi ne konca ne kraja smeha, dobre volje, objemanja in fotografiranja. Na stopnišču pred

sal spreminjajočo se podobo naše domovine, kjer je pred davnimi leti še v skromnih razmerah tekla zibelka tudi našim obiskovalcem — izseljencem. Poudaril je, da lahko iz leta v leto ugotavljajo tudi izseljenci sami, kako se ta podoba vedno bolj izpopolnjuje, lepša in bogati. Po pozdravnem

Novi prodajalni v Kamniku

Kamniško trgovsko podjetje »Kočna« je 12. avgusta odprlo dve novi prodajalni v novem trgovsko-stanovanjskem bloku ob Ljubljanski cesti v Kamniku.

V prvem lokalu »Merkur« prodaja železnino, predvsem železno opremo, posodo, kovinsko galanterijo itd. V prvih dneh je kupec zlasti pritegnila pestra izbira naročne kuhinjske posode in še nekaterih drugih artiklov. Tak lokal smo v Kamniku že dolgo pogrešali, saj »stara železnina« že zdavnaj več ne ustreza povečanemu prometu in sodobnemu trgovskemu poslovanju.

V drugem lokalu pa je dobila svoje prostore »Nova moda«, specializirana modna trgovina, ki je doslej poslovala na Titovem tr-

gu. V izredno okusno urejeni prodajalni, presenetila so zlasti sodobno aranžirana izložbena okna, kakršnih v Kamniku ni dosti, bo imel kupec lep pregled nad pestro izbiro perila, pletenin in drugih izdelkov.

Oba lokala imata skupno 174 m² prodajne površine, v nakup in opremo pa je kolektiv »Kočne« vložil 75 milijonov S din.

Prvega kupca v novih lokalih so lepo nagradili, pa tudi ostali kupci so bili prvi dan ob otvritvi deležni spominčkov. Zelimo, da bi postala pestra izbira blaga, prijazen odnos do kupcev in seveda ne nazadnje primerne cene, značilnosti »Merkurja« in »Nove mode«.

-lj

V imenu izseljencev in domačinov si nazdravljata **g. Jože Birk** iz Clevelanda kot predstavnik slovenske narodne podporne jednote in tajnica IM Kamnik — Domžale **Klara Perčič**

nega obraza dejal, da ne ve več natanko — ker je tolikokrat med nami — ali je »več tu ali več tam«. V imenu progresivnih Slovenk je spregovorila **gospa Mary Skušek**, ki je podčrtala posebno topel stik med »staro domovino« in njihovo organizacijo progresivnih Slovenk. Med nazdravljanjem je tajnica odbora IM **tov. Klara Perčič** podarila gospodu Birku kamniško majoliko, napolnjeno z vinom, gospe Skušekovi pa majoliko, polno nageljev in roženkravta. Ne bi bilo pravih zdravic, če ne bi zraven zapeli **fantje iz Kamnika**

planšarica **Katrica Turkova** pa jim je s svojo priložnostno pesmico prikazala planšarsko življenje na Veliki planini. V davno preteklost je izseljence v mislih predstavila igralska skupina iz Stranj, ki jim je posredovala odlomek iz »Rokovnjačev«. Igralce je pripravila **tov. Majda Šteblajeva**.

Vse točke pestrega sporeda je povezovala in na kratko tolmačila tovarišica **prof. Tina Romšakova**.

Ob zaključku je izseljence z izrednim zanimanjem pritegnila folklorna skupina iz Stranj z ven-

V imenu organizacije »Progresivne Slovenke« je spregovorila njena predstavnica **ga. Mary Skušek** iz Wisconsina in sprejela majoliko z nagelji

pesmico »Jaz pa moj gvažek se rada imava...«

Po ogledu spomenika padlim planincem, borcem NOB, do katerega je izseljence in njihove svojce popeljal ter spregovoril o borbi v tem predelu slovenske domovine **tov. Urbanc**, pevci iz Kam-

čki starih plesov. Sledila je še dražba lepega slovenskega lectovega srca.

Pozno zvečer je bilo zaključeno to že tradicionalno srečanje izseljencev na Kamniškem. »Drugo leto se spet vrnemo med vas«, je bilo slišati ob slovesu.

Ob razstavi »Planšarstvo na Veliki Planini«

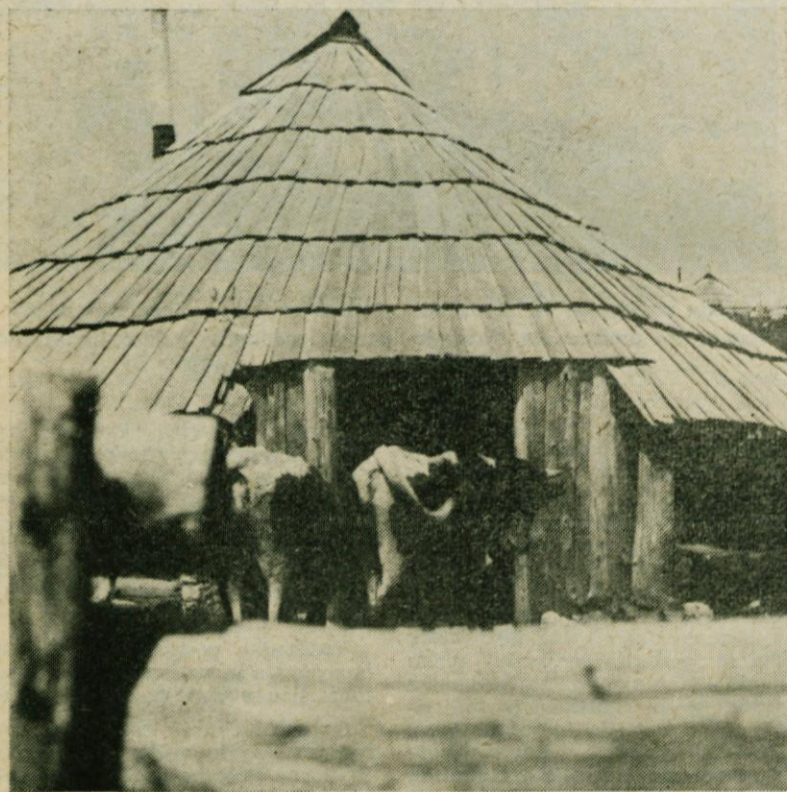
Nekaj svojskega in mikavnega je življenje pastirjev na Veliki, Mali in Gojski planini. Podobnosti mu v Sloveniji kljub precej obširnim planšarskim predelom v Julijskih Alpah in Karavankah skorajda ne najdemo. V literaturi je zaslediti lepo misel znanega švicarskega etnografa R. Weissa, ki pravi: »Življenje v planini je zaključen organizem — in ga je treba obravnavati kot celoto.« (Das Alpwesen Graubündes, Zürich 1951). In prav to misel je kamniški muzej izbral za vodilo razstave »Planšarstvo na Veliki Planini«. V enoten in zaključen okvir je razstava skušala zajeti organično povezano življenje pastirjev v času trimesečnega bivanja na Veliki,

več nadaljevanja tradicije v opremi pastirskih bajt, v načinu oblačenja itd. Originalen **pastirski plašč** iz lipovega ličja, **klobuk** z izredno širokimi okrajci, **cokle**, pletene iz leskovih viter, lahko danes vidimo le na praznovanju pastirjev na Veliki planini. Seveda so vsa ta oblačila izdelana v novjšem času po starih vzorcih. Lepih **trničev**, ki so nekoč pomenili zahvalno darilo tistim, ki so nosili hrano pastirjem na planino, danes mlajši pastirji že skoraj ne poznajo več.

Prihodnja desetletja bodo verjetno še močneje spremenila današnjo podobo planšarij. Tehnizacija in današnji način življenja nezadržno pritekata in odnašata,

Preskarjev oče Andrej iz Bistričice je izdeloval trniče (sedaj je po 84 letih starosti, umrl je 1959. leta, že med pokojnimi in nepozabnimi planšarji)

Pastirski stan

Mali in Gojski planini — to je ozemlje, ki teritorialno zavzema velik predel, pa je vendar enovita celota. **Ovalni pastirski stan na Veliki planini** je eden najmikavnejših arhitekturnih spomenikov, ki je prav do zadnjega časa trdno ujet v staro ljudsko tradicijo. Enako lahko trdimo tudi za sam način življenja pastirjev, za vsa opravila, ki so v zvezi z živino — od dogona na planino, molže, sirjenja, zdravljenja živine pa vse do povratka s planine. V vsem za enkrat še lahko sledimo tradiciji čisto le po zaslugah starejših pastirjev, kot Preskvarjeve mame, Debevčeve Zefe in drugih. Ni pa

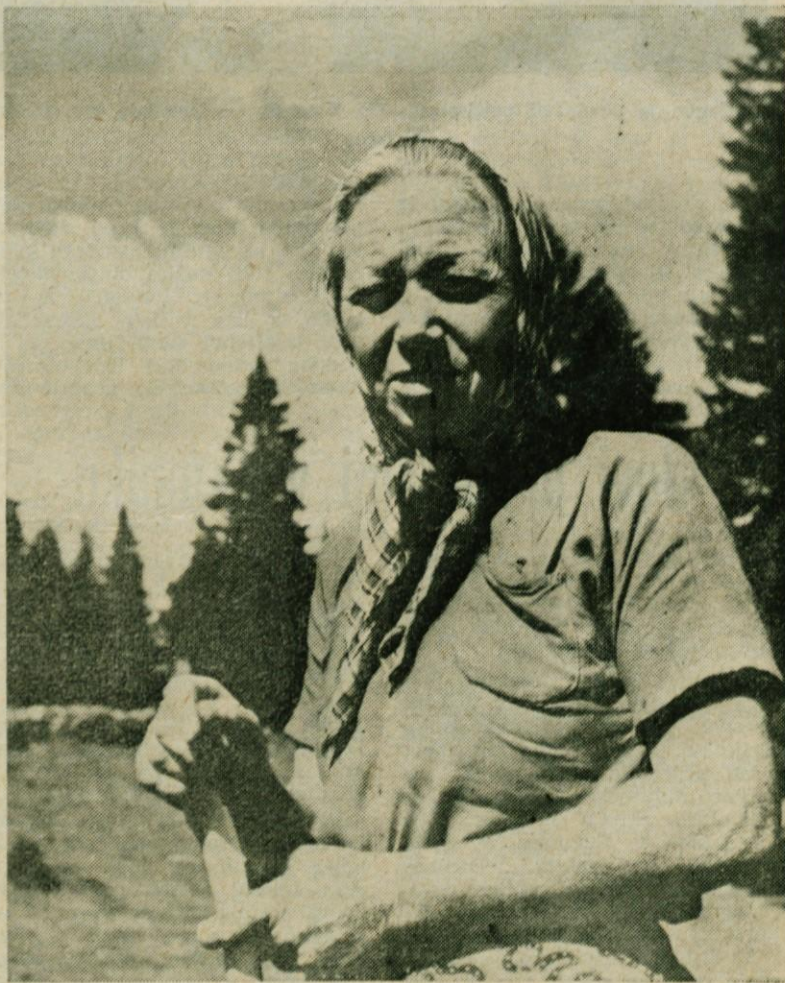
kar ni več trdno zasidrano. V želji, da vsaj delno ustavimo in zajezimo ta tok, da opozorimo na lepote Velike planine, je kamniški muzej priredil razstavo planšarstva. To delo je sedaj šele pričetno. Še so pastirski originali, ki znajo s svojim pripovedovanjem ustvariti vtis živosti in neposredne doživetosti. Veliko nam ve še povedati in pokazati skromna Debevčeva Zefka na Gojski planini. Ne zamudimo! Zato naj se poti turistov ne ustavijo že v hotelu Simnovec, na Zelenem robu ali v Domžalski koči — vso lepoto Velike planine bomo doživeli šele s pastirji v njihovih bajtah.

Prevelika želja po planikah

Pred tremi tedni se je na Golci pod Malo planino ponesrečil 18-letni Ivan Golob z Županjih njiv. Sel je v steno nabirat planike in ko se je vračal ter bil že čisto pri vrhu roba, je omahnil v globino 40 metrov. Obležal je v skalnem koritu nezavesten in z zlomljeno nogo ter notranjimi poškodbami. Tu je bil od 8. zvečer do 3. jutraj. Ko se je zavedel, se je

zavlekel k brinjevemu grmu in zavžil nekaj jagod ter začel klicati na pomoč. Iskali so ga fantje iz Stranj in Županjih njiv, našel pa ga je Dovčev Niko z Gozda s svojim prijateljem. Danes je že močno okreval, pravi pa, da so mu po nesreči veliko bolj všeč planinske rože v naravi kot za klobukom.

-enc

Veliko, veliko nam še ve povedati o planini Debevčeva Zefka

Kaj želimo? S posvetovanja o nadaljnji ureditvi velikoplaninskih turističnih naselij

V začetku julija se je v hotelu na Šimnovcu na pobudo Zavoda za urejanje Velike planine iz Kamnika zbralo preko 30 strokovnjakov — urbanistov, turističnih delavcev, planincev, arhitektov, predstavnikov službe spomeniškega varstva in drugih z namenom, da razčistijo nekatere nejasnosti okrog sedanjega in bodočega urejanja, upravljanja in gradnje turističnih naselij na Veliki planini.

V zelo živahni in konkretni razpravi je bila večina udeležencev enotna v tem, da je treba za vsako oeno ohraniti arhitekturno obliko starih pastirskih stanov kot edin-

stveno etnografsko bogastvo.

Sedanji tip počitniške hišice na Veliki planini povsem ustreza reaktivnemu turizmu, v kolikor pa bi želeli v večji meri razviti tudi komercialni turizem, do česar bo moralo kmalu priti, pa bi bilo treba razmisliti o ureditvi posebnega naselja, ki morda ne bi bilo tako strogo podrejeno sedanjim arhitektonskim načrtom.

Udeleženci posveta so spregovorili tudi o vprašanju, kako je sploh s prostorom na planini. Nekateri menijo, da bi bilo napak zapreti sedanja naselja za vse tiste, ki bi v prihodnosti še želeli graditi, saj

je še precej neizkoriščenega prostora. Vsekakor pa bo treba razmisliti tudi o tem, kje naj bo meja, kjer mora planinski svet ostati nedotaknjen.

Precej je bilo govora tudi o recepcijski službi, ki naj bi poskrbela za boljše izkoriščanje počitniških hišic. Okrepiti bo treba tudi komunalno in čuvajsko službo, posta-

sme biti le delo posameznika, pač pa naj pri tem enakopravno sodeluje več strokovnjakov, seveda pod pogojem, da se držijo sprejetih načel.

Kljub nekaterim ugovorom, češ kaj je potreben tak posvet, je razprava vendarle razčistila nekatere nejasnosti in točneje opredelila smer, v katero naj poteka bodoči

Proti koncu poletne turistične sezone pa vendar...

V Kamniku smo že dalj časa tarnali, da nam manjka večernega zabavnega življenja. Nekaj so temu odpomogli plesni večeri, ki jih je pred časom za mladino organiziral mladinski aktiv »Alprema« in nekaj drugih zabavnih prireditelj. Vendar si mladina pa tudi starejši žele nekaj stalnejšega, še boljše organiziranega in privlačnejšega.

V »Planinki« so pred nedavnim ob četrtkih in sobotah uvedli na restavracijskem vrtu ples. Ko smo tam povprašali, kako je s to rečjo, so nam povedali nekaj zanimivosti.

Z zabavnimi večeri s plesom so v »Planinki« prenehali, predstavili pa so jih v na novo urejeni kavarniški vrt pod Malim gradom. Za take večere je bilo na restavracijskem vrtu le premalo prostora, ker se tu zbirajo ob poletnih večerih tudi taki gostje, ki jim ni do plesa, pač pa žele v prijetni družini ob poliču dobrega vina ali vrču piva v miru pokramljati s svojimi znanci in prijatelji. Tudi turistom, ki prenočujejo v »Planinki«, ni bilo vsem ljubo v pozen večer poslušati plesno glasbo. Zato so sedaj plesni zabavni večeri prav tako dvakrat na teden pod Malim gradom, kjer ima kavarna urejeno plesišče. Na novo urejenem kavarniškem vrtu je prva za plesala folklorna skupina iz Stranj 27. julija, na dan občinskega praznika pred otvoritvijo razstave »Planšarstvo na Veliki planini«, ki jo je nad kavarno pripravil kamniški muzej, ples za vse pa so odprli na dan tradicionalnega občinskega mitinga. Ob prijetnem plesnem orkestru »Dobri znanci« in njihovem humoristu se je nabralo polno gostov.

Od tedaj dalje se zbere ob lepem vremenu na kavarniškem vrtu ob četrtkih in sobotah kar precejšnje število gostov.

Na vprašanje, kako kaj mislijo v kavarni glede večjih prireditev, ali menijo povabiti tudi kake skupine, ki bi s svojimi kvalitetnimi nastopi popestrili življenje v Kamniku, so nam odgovorili pritrdilno. Letos ne, ker je že pozno, pač pa imajo v naslednjem letu namen stopiti v stik z raznim društvi. Za take večje prireditve bi pa uporabili ves vrtni prostor, torej tudi ta, ki drugače služi gostom za parkiranje osebnih avtomobilov. Pravijo, da nameravajo posredovati gostom tudi promenadne koncerte, saj je prostor kot nalašč za to. S tem bodo pritegnili več turistov in domačinov iz Kamnika in okolice. Ob vprašanju, če se kaj pripravljajo za »dan narodnih noš«, so nam odgovorili z da. Imeli bodo spet kvalitetno plesno muziko s humoristom in solidno postrežbo. Pripravljeno bo torej vse, če bo seveda vreme zaradi jesenskega časa še naklonjeno.

Glede nadaljnega urejanja kavarniških prostorov so povedali, da sedanja kuhinja ne ustreza, da manjkajo tudi še drugi prostori, med katerimi najbolj pogrešajo dobre kleti, brez katere sodoben lokal ne more biti. Mestni arhitekt je izdelal že primerne načrte za ureditev tega vprašanja. Čez zimo bodo vse pripravili, naslednje leto leto pa nadaljevali z urejanjem. Tako torej lahko pričakujemo, da bo kamniška kavarna postala slej ko prej s svojo okolico pod Malim gradom prijeten in privlačen gostinski objekt.

-na

Udeleženci posveta si ogledujejo počitniške hišice

viti več žičnic-vlečnic itd. Nekateri so glede notranje ureditve hišic menili, naj bi bolj sprostil pobudo za tlorisno rešitev posameznih zgradb.

Še posebej pa je bilo poudarjeno, da načrtovanje teh objektov ne

turistični razvoj Velike planine. Posvet je hkrati dal polno priznanje vsem dosedanjim prizadevanjem, da se ohrani lepota in edinstvene značilnosti velikoplaninskega sveta.

(-lj)

OPOZORILO

Zaradi slabih in neravnih mestnih ulic so pročelja (fasade) hiš že leta in leta zelo v slabem stanju. Z novo asfaltno prevleko se je stanje cest oziroma ulic bistveno izboljšalo. Občane prosimo, da se v mesecu septembru v čim večjem številu udeležijo načrtni akcije za obnovo fasad ter s tem prispevajo svoj delež k čistočji in estetskemu izgledu našega mesta. Akcija bo potekala pod strokovnim nadzorom, zato se obrnite za pomoč in nasvete na pristojno službo pri Skupščini občine Kamnik 2. nadstropje soba št. 42.

RAZPIS

Delavska univerza Kamnik razpisuje za šolsko leto 1967/68 naslednje šole in tečaje:

1. Ekonomsko srednjo šolo
2. Administrativno šolo
3. II. stopnja osemletke (7. in 8. razred)

Pogoji: pod točko 1 in 2 — dokončana osemletka, pod točko 3, uspešno končan 6. razred osemletke.

Tečaji tujih jezikov:

Začetni:

- nemški
 - angleški
 - italijanski
- Nadaljevalni:
- nemški in
 - angleški.

Vse informacije dobite na Delavski univerzi Kamnik osebno ali po telefonu 83-452 vsak dan od 7. do 14. ure. Prijave sprejemamo do 16. septembra 1967.

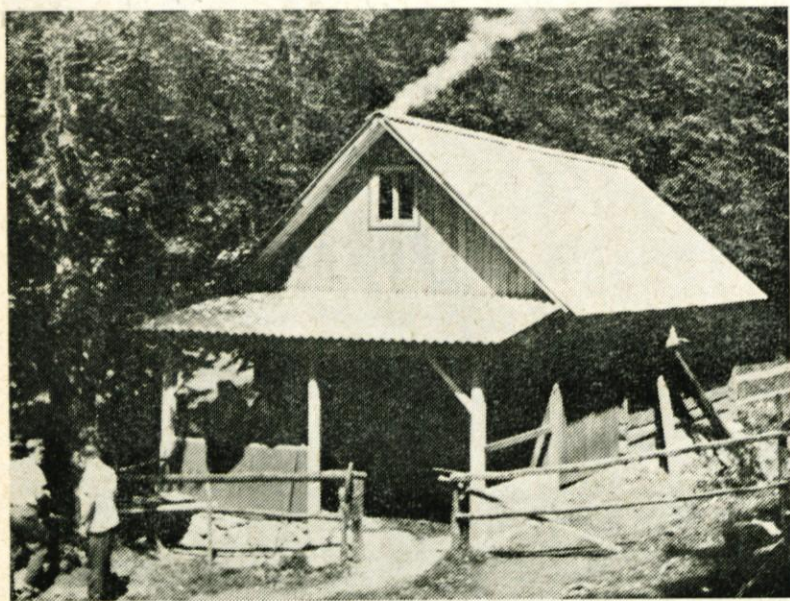
Delavska univerza Kamnik

LOVSKI RAJ NA MENINI

Ob dograditvi lovske kočice na Meserojcah

Menine še vedno ne poznamo dovolj. Čeprav je zgrajena dobra cesta prav v osrčje planine in doseže pri Bibi višino 1300 metrov, se vendar Menina krčevito brani obiskovalcev. Prvi njeni obrambni položaji so na slabi cesti skozi Tuhinjsko dolino, ki odvrta avtomobiliste od tega odročnega predela kamniške občine. Tudi cesta na Menino bi pritegnila več obiskovalcev, če bi jo oskrbeli s prometnimi znaki in varnostnimi na-

tudi tistim izletnikom, ki morajo pešačiti v višino. Od nekdaj pa je Menina pravi raj za lovce. Po prostranih pašnikih in gozdovih je toliko različne divjačine kakor malokje. Do zdaj so ustrelili že štiri medvede, peti pa pravkar izživa lovce in se sprehaja od Menine do Solčavskih planin. Po sledovih sodijo, da je mrcina težka okrog 200 kg. Po vojni so vdrli na Menino divji prašiči, ki so največja vaba za lovske puške. Čeprav

Povečana lovska kočica na Meserojcah na Menini

pravami. Tako pa so le redki kamniški poznavalci planine in pa lovci stalni gostje Menine.

In vendar je ta čudoviti svet vreden, da ga odkrijemo vsem, ki ljubijo čist zrak in mirne sprehode po samotnih pašnikih in gozdovih. Prelep razgled na Štajersko do Celja odtehta vsak napor

jih vsako leto upihnejo vsaj deset, sodijo, da letos rije po planinskih pašnikih kakih 40 rilcev.

Nad 3000 ha gozdov pokriva široki hrbet Menine, nad gozdnimi prebivalci pa vneto čuvajo lovske družine. Motniška lovska družina ima v oskrbi ves vzhodni del. Med 36 članj je tudi nekaj Kamnič-

nov. Pred 15 letj so ob robu prostranega pašnika, ki mu pravijo Meserojce, postavili iz obtesanih smrekovih debel skromno lovsko zavetišče. Tudi bister studenec izvira v bližini. Potrebni material za opremo kočice so morali takorekoč na ramenih znositi v planino. Pred tremi leti pa je skozi Meserojce prodrla dobra vozna cesta. Pet kilometrov od Bibe jo je zgradila gozdna uprava skoro po ravnem svetu. Tam, kjer iz Češnjic vodi strma pot v planine, je kratek odcep do lovske kočice. Avtomobili in kamioni zlahka pridejo prav do zgradbe. Lovci so se je lotili z vneto in ob petnajstletnici svojega orvega gradbenega podviga so 23. julija odprli povečano in preurejeno kočico. To je bil pravi lovski praznik na Menini, ki je pritegnil tudi mnogo gostov in izletnikov.

Lovska kočica na Meserojcah je zdaj prav udobno zavetišče. Streho iz škodel so zamenjali z valovitimi salonitnimi ploščami, dogradili kuhinjo in predsobo, poglo-

bili klet in pred vhodom napravili pokrito verando. V jedilnici in na podstrešju so nova ležišča, v vseh prostorih pa diha prava lovska domačnost.

Ker je bilo tisti dan najlepše vreme, ki si ga moremo zaželeti, so udeleženci lovskega praznika posedli na trati okrog kočice. Starešina lovske družine iz Motnika Matevž Kadunc pa je v svojem pozdravnem govoru poudaril požrtvovalnost članov, ki so s prostovoljnimi delom ali prispevki pripomogli k dograditvi lovskega zavetišča (Matevž Kodra, Franc Zore, Jože Jeras, Vinko Kvas zaslužijo, da jih posebej imenujemo). V lovsko kočico je vdelenih nad 11 kubičnih metrov lesa. Govorili so tudi zastopniki sosednjih lovskih družin, ki so hkrati s čestitkami motniškemu tovarišem nad dograditvijo tako lepe kočice izrazili tudi željo po čim tesnejšem sodelovanju lovskih družin na področju Menine. Požrtvovalnim lovcom ob njihovem delovnem uspehu veljajo tudi naše čestitke!

Lovske družine in lovci so se spoprijeli

Naj nam lovci ne zamerijo, če jim zmeraj ne verjamemo, kadar bahavo pripovedujejo (obenem zvedavo oprežujejo, če jim res vse verjamemo), kakšne zajce, srnjake, lisice itd. in koliko le-teh so uplenili »ob dobrem pogledu«. Tokrat so se 30. julija pred občinstvom javno pomerili med seboj na občinskem strelskem lovskem tekmovanju na leteče glinaste globe. Če so pri streljanju dobro uspevali, so hvaležno pogladili svojo ljubico puško, če pa ne, je seveda bila ona »kriva«.

Na tekmovanju, ki je bilo pod pokroviteljstvom podjetja »Kamnik«, so se spoprijele skupine lovskih družin iz Kamnika, Komende, Motnika, Sel in Stahovice ter posamezni lovci. Strelskemu tekmo-

vanju so prisostvovali direktor podjetja »Kamnik« Kazimir Keržič, predsednik SOB Vinko Gobec, sekretar občinskega odbora SZDL Franc Svetelj in urednik »Kamniškega občana« Vinko Dobnikar. Tekmovanje je s polnim zadetkom odprl tov. Keržič, slabši pa niso hoteli biti tudi ostali gostje.

Skupine lovskih društev so se pri tekmovanju na 15 možnih zadetkov v uspehu razvrstili takole:

1. skupina LD Komenda — 12 zadetkov (z največ zadetki lovec tov. Kralj iz Most),
2. skupina LD Kamnik — 10 zadetkov (z največ zadetki lovec tov. Boltar iz Kamnika),
3. skupina LD Sela — 7 zadetkov,
4. skupina LD Motnik — 6 zadetkov in
5. skupina LD Stahovica — 5 zadetkov.

Posamezni lovci, člani lovskih družin, so se uvrstili na takale mesta:

1. Alfonz Boltar, Kamnik
2. Janez Župančič, Komenda
3. Andrej Vrhovnik, Kamnik
4. Drago Močnik, Kamnik
5. Slavko Kern, Komenda
6. Jernej Kralj, Komenda
7. Lovro Juteršek, Sela
8. Andrej Kregar, Stahovica
9. Janez Nograšek, Kamnik
10. Pavel Nograšek, Kamnik

Posamezni lovci so si po uspehih zadetkih smeli sami izbirati praktična darila, tov. Janez Nograšek pa je kot najstarejši lovec in tekmovalc prejel za darilo še veliko, lepo spleteno kruhovo srce.

Tekmovanje se je zaključilo v opoldanskem času in lovci so se, ko so prezračili puškine cevi, vrnili domov. Kako so doma tolmачili tekmovalne uspehe in neuspehe svojim življenjskim družicam in otrokom, nismo mogli prisluhnuti, čeprav bi bilo zanimivo.

Lovski — »dober pogled«!

-ko

PIONIRSKI IZLET NA BAZO 20

Ob 25-letnici pionirskega odreda

Lepega sončnega jutra 20. julija ob 6. uri, so se zbrali kamniški pionirji, namenjeni v Kočevski Rog, na avtobusni postaji Kamnik. V kratkem času so avtobus okrasili s smrečjem, zastavicami in z napisi »25-letnica pionirske organizacije«, »Gubčeva brigada« itd. Pionirji iz Kamnika so bili določeni, da se priključijo Gubčevi brigadi. Med vožnjo iz Ljubljane proti Kočevskemu sta jih seznanjala z znamenitostmi krajev tov. Pavc ber bivši borec Cankarjeve brigade tov. Palčič. Poslušali so ju z izrednim zanimanjem. Gredeč so se za nekaj minut še ustavili v Dolenjskih Toplicah. Ob prihodu pod bazo 20 so bili pionirji razporejeni v štiri brigade, ki so nosile imena prvih štirih slovenskih brigad: Cankarjeva, Tomšičeva, Gubčeva in Serčerjeva.

Pred pionirje, bilo jih je več kot 700, je stopil tov. Luka Leskovšek, prvi komandant partizanskih enot, ki so ga pionirji navdušenj pozdravili. Komandant tabora Sutjeska je podal raport in prosil Leskovška za dovoljenje za pohod k bazi 20. Dolga kolona

pionirjev se je vila po hribu. Na cilju so zbrane pionirje pozdravili udeleženci NOB, ki so se v času vojne zadrževali na tem mestu. Barake še vedno stojijo na svojih mestih. Opremljene so z napismi, ki povedo, komu in čemu so služile. Pionirji so z zanimanjem ogledovali njih notranjost.

Dolga kolona je krenila proti bolnici Jelendol. Bivši borci so obujali spomine na dogodke v teh krajih. V bližini bolnice je ob spomeniku vsaka od brigad položila svoj venec. S posebnim spoštovanjem so pionirji ogledovali bolniške barake in operacijsko dvorano. Prebirali so napise po stenah in vratih ter iskali znana imena. Spet je sledil pohod v hrib, imenovan Daleč hrib, kjer je bilo zborna mesto. Otroci, žejni od precej dolge poti in vročine, so se ustavili ob paviljonu z brezalkoholnimi pijačami.

Tudi čaja je bilo dovolj za ublažitev najhujše žeje. Pionirji so se vrteli okoli vojakov JLA in oprezovali, kako pripravljajo kosilo na prostem v svojih vojaških kuhinjah. Dali so jim vse priznanje: partizanski golaž z makaroni

je bil res odličen. Še tisti, ki so v začetku vihali nosove, češ, to ne bo kaj prida, so kasneje korajžno vzeli v roke vojaško skodelo in stopilj v vrsto pred tovariše, ki so delili hrano.

Sledil je počitek, namenjen predvsem medsebojnemu poznavanju pionirjev, nato pa je sledil kulturni program, ki ga je izvajala bivša partizanska skupina: Stritarjeva, Šimčičeva in Janez Kuhar s svojo neločljivo harmoniko. Pionirji iz tabora Sutjeska so zapeli in recitali nekaj pesmi. Nada Stritarjeva je z izrednim občutkom zapela Kajuhovo pesem Mati, da so imeli vsi stari partizani pa tudi izletniki-pionirji solzne oči. Za dobro voljo in vesel smeh je poskrbela partizanska humoristična enodejanka.

Ob odhodu so si zaklicali še na svidenje.

Domov grede so se ustavili na Muljavi in si ogledali gostilno »Pri Oberščaku«, kjer sta nekdanj posedala Jurčičev deseti brat in Krjavelj.

Domov so se vrnili veseli in zadovoljni, saj so bili bogatejši za nova doživetja, obenem pa hvaležni za organizacijo izleta, ki ga jim je omogočila občinska zveza prijateljev mladine Kamnik.

Taki smo

Taki smo, pa bi bilo prav, če bi postali drugačni. Bolj elastični in prožni v reševanju nekaterih vprašanj, ki jih načelno odobravamo, pa vendar najdemo izgovore, da jih ne rešimo. Eno takih vprašanj je na primer tale hiša na Selih v Tuhinjski dolini. Tabla na vratih te hiše pove, da je tu krajevna organizacija SZDL Sela. To je bivša meznarija, v os-

Sela, hiša z vhodom v krajevni odbor SZDL

vobodilni borbi hudo poškodovana, takoj po vojni pa pokrita z novo streho, ki je zidove ohranila pred nadaljnjim razpadanjem. Vaščani Sel in vse soseske menijo, da bi morali hišo dograditi, v Kamniku menimo prav tako. Toda sv. Birokracij neusmiljeno vihti paragraf nad zgradbo in vsak poskus, ki naj bi privedel k rešitvi, propade. Samo letos so v Kamniku reševali pet predlogov in vlog zastran te enonadstropne stavbe, ki ima okna zabita z deskami, (pet oken v dolžini hiše), razdrapane zidove in s svojim žalostnim izgledom kazi prelepo okolico Sel. Lahko bi v zgradbi imelj dvorano za sestanke, krajevni odbor bi si omislil televizor, napravili bi kako stanovanje alj sploh rešili to zadevo na katerikoli sprejemljiv način. Tako pa že poteka tretje desetletje, pa od nikoder ni prijaznega vetriča, da bi odpihal ovire. Na Selih obeta rudnik kaolina odpreti nove rove (čitajte Kamniški zbornik o rudniških raziskavah na Selih!), zaživel bo delavsko naselje, zabrnili stroji in stekel bo veliki promet. Stotisoč ton rudnine bodo lahko odpeljali od tod. Kako prav bi prišla urejena dvorana s televizorjem, čitalnica ali pa stanovanja!

Pa kaj bi se pritoževali nad počasnostjo pri reševanju tega problema, ko pa Kamničani še svojih ne utegnemo spraviti z dnevnega reda. Poglejte **to nelepo vrzel med enonadstropnimi hišami v Prešernovi ulici**, takorekoč sredi me-

sta, ob katero smo se obregnili zadnjič v Kamniškem občanu. Razpadajoča streha in nemogoči vhod, zraven rojstne hiše pisatelja Frana Albrehta, že dolgo kričita po ureditvi. Odkar je hiša v Maistrovi ulici št. 6 z nakupom postala družbena lastnina, bi pričakovali, da bodo uredili tudi ta dohod s Prešernove ulice. Skrb za lepši izgled mesta narekuje, da bi to vrzel izpolnili s prav tako enonadstropno zgradbo. Seveda ne

Nelepa vrzel v Prešernovi ulici

bi bilo prav, če bi čakali tako dolgo kot Selani. V praksi je že davno tako, da laže dosežeš **gradnjo nečesa novega** kot pa popravilo starega. To vedo dobro tudi **naši šolniki**. Ker nimajo v proračunu postavke za popravilo šolskega inventarja, ampak samo za nabavo novega, ne morejo dati popraviti, postavimo šolske klopi, čeprav bi popravilo vzelo malo denarja. Lahko pa nabavijo novo klop in poškodovano vržejo v staro šaro ali jo kakorkoli odstranijo. V koliko je v skladu z umnim gospodarstvom, sodi izven okvira naše rubrike. Sicer pa ni, da bi **vsako staro reč zavrgel**, enkrat še vedno lahko prav pride. Tako so ob napeljavi električne energije pogumno zavrgli petrolejke in svečnike, pa so kmalu spoznali, da jih lahko koristno porabijo ob izpadu električnega toka, kar ni tako redko. Sploh bi morali petrolejko ali svečo imeti vedno pri roki, da brž nadomestimo električno luč, če nam nepričakovano ugasne, da se ne zgodi kaj podobnega kot svojčas v kamniški kavarni, ko je zmanjkalo luči, pa niso imeli sveč in so nepošteveni gostje z neplačanimi zapitki ročno pobegnili v temo. Da moraš imeti prj roki staro nesodobno napravo, če ti sodobna odpove, so ugotovili tudi pri pogrebem zavodu. Lanj so si nabavili mrliški voziček in shranili nosila v staro ropotarnico. Pa se je zgodilo, da se je sredi pogrebnega sprevoda neljubo snelo kolo z vozička in so morali pohiteti po nosila, da so preložili krsto in pokojnika prenesli do groba.

V Kamniku novo športno igrišče

Dne 23. julija 1967 ob 9. uri je predsednik občine tov. Vinko Gobec pri osnovni šoli Tomo Brejc prerezal vrstico in na svečan način izročil namenu novo asfaltno igrišče, ki so si ga kamniški športniki, predvsem pa rokometiši, neizmerno želeli. S tem se niso izboljšali samo pogoji za kvalitetnejši pouk telesne vzgoje v šoli, ampak je dana tudi možnost rokometnemu klubu, da prične z rednim delom.

Začetki rokometu v Kamniku segajo že v leto 1961, ko je še obstoječe TVD Partizan poslalo tov. Novaka v Rovinj na seminar za rokometne trenerje. Začetki so obetali mnogo. Redni treningi in tudi prve tekme so vlivale precej upanja za uspešen razvoj. Toda z odhodom tov. Novaka na odsluženje vojaškega roka ni bilo nikogar, ki bi stopil na njegovo me-

sto, po njegovem povratku pa je bilo potrebno začeti vse znova. Seveda je šlo težko, toda šlo je in mladi rokometiši so z veseljem spoznavali skrivnost rokometu.

Star pregovor pravi, da gre v tretje rado. In res, ko se je v marcu letos vrnil z odsluženja vojaškega roka še tov. Prosen, sta s tov. Novakom spet prišla za delo, tokrat načrtno in z jasno določenimi cilji. Treningi so se pričeli s četvorico — petorico najbolj navdušenih in kmalu so spravili skupaj dve ekipi, kar je nujno za normalen trening.

Z izgradnjo novega igrišča so se izboljšali pogoji za igro in se je obenem povečalo tudi navdušenje za rokomet. Na sporedu so bile prve tekme. Za začetek so izbrali manj izkušeno ekipo STUGŠ iz Domžal, ki so jo z lahkoto premagali.

V počastitev tedna mladosti so organiziral turnir, na katerem so razen teh dveh ekip sodelovala še moštva: STUGŠ Domžale, Gimnazija Kamnik in DIM Kamnik. Tudi tedaj so brez večjih težav premagali svoje nasprotnike. Ker pa je lahko premagati šibkejšega nasprotnika, so se odločili za močnejšega. Izbrali so si moštvo Usnjarja iz Smartnega pri Litiji, ki pa je bil zanje pretrd oreh in so tekmo izgubili z visokim rezultatom 26:13. Ker je tekma najboljše trening, so si za naslednjega nasprotnika izbrali moštvo Kravca iz Cerkelj, ki je v II. gorenjski ligi doseglo I. mesto in si s tem pridobilo pravico nastopa v I. gorenjski ligi. V prvi tekmi so ga premagali z rezultatom 24:16 (14:7), po štirih treningih pa je bil rezultat še ugodnejši. Dne 23. VII., to je ob otvoritvi igrišča, pa

so ga premagali z rezultatom 32:18 (15:3). Posebno razveseljivo je rezultat prvega polčasa, ko so se točno izpolnjevale zastavljene naloge trenerja: s požrtvovalnim delom v obrambi dobiti čimmanj golov, za napad pa uporabiti hitre protinapade in četo ne uspe, pa z igranjem okrog cone ustvariti idealno priložnost za doseg golov. Najboljši je bil Jože Zupin, ki je v hitrih protinapadih dosegel kar 12 golov. Posebno razveseljivo je dejstvo, da so se vsi igralci vpisali v listo strelcev.

Kamniško zmagovalno moštvo je dobilo v trajno last pokal občinske zveze za telesno kulturo Kamnik, vsi nastopajoči pa lepe kravate, dar tovarne »Svilanit«.

Klub sedaj že razpolaga s precejšnjim številom igralcev, ki bi jih lahko razvrstili nekako takole: zelo hitri Zupin ima ob svojem močnem in dokaj točnem metu na gol vse možnosti, da se razvije v odličnega igralca, prodorni Novak pa je s črte skoraj nezgrešljiv strelec. K tej dvojici lahko uvrstimo tudi nekdanjega mladinskega reprezentanta Prosen, ki s svojim bogatim repertoarjem znanja in smislom za kolektivno igro posameznike izredno lepo povezuje v zaključeno celoto. Od »začetnikov« se je tej trojici najbolj približal Jemc, ki ga odlikuje dobro obvladanie žoge. Tudi ostali: Juntis, Kerec, Repše, Završnik, Lah, Jamšek in še kdo bodo z resnim treningom lahko dosegli še marsikaj. Do sedaj sicer še niso našli pravega vratarja, vendar Šebir in Omerzu obetata mnogo.

Za sedaj v klubu še nimajo težav, vendar pa bodo s tekmovalnim v ligi nastopile tudi te, predvsem finančne. Za to se že sedaj obračajo s prošnjo na OZTK Kamnik, naj jim pomaga po svojih močeh. Na tem mestu se klub zahvaljuje za pomoč ravnateljema obeh šol, ker sta mu velikodušno dala na razpolago igrišče z goli in mrežami ter garderobe.

Klub vabi še vse ljubitelje rokometu, da se mu pridružijo kot aktivni člani, vabi pa tudi druge ljubitelje te športne zvrsti, da mu na tekmah pomagajo do čimboljšega mesta na lestvici.

Športni zdravo!

-an

Strelci za občinski praznik

Tudi kamniški strelci so s posebnim tekmovalnim počastili naš praznik. Pripravili so strelsko tekmovalje z malokalibrsko puško, ki se ga je udeležilo pet ekip iz Kamnika, Domžal in Zagorja. Najboljše rezultate so dosegli strelci Kamnika, ki so osvojili prehodni pokal občinske konference SZDL Kamnik. Ta pokal je letos ponovno razpisan, ker so prejšnjega osvojili Kamničani trikrat zapored in ga prejeli v trajno last.

Kot posameznik se je tudi tokrat najbolj izkazal znani strelec in strelski organizator Peter BER-TONCELJ.

Odprto prvenstvo Kamnika v tenisu

Ostali so nam spomini na lep turnir v dneh 29. VII. in 30. VII. 1967, ki ga je pripravil tenis klub Kamnik v počastitev občinskega praznika. Na tem turnirju so poleg domačih igralcev sodelovali še klubi iz Maribora, Kranja, Celja in Ljubljane.

Turnir je v celoti uspel, saj se je vabilu odzvalo kar 29 igralcev, ki so tekmovali za naslov prvaka Kamnika.

Vabljeni so bile tudi ženske, vendar se jih je odzvalo premalo. Do polfinala so bila odigrana tri

kola. Iz teh treh kol so se plasirali naslednji polfinalisti:

Ferenčak K (Maribor) je igral s klubskim tovarišem Mulejem M in druga dvojica Lavrič Jože (Kamnik) z zastopnikom Ljubljane Cebularjem.

Prvi par je brez večjih borb kmalu končal igro z zmago Ferenčaka z 2:0. Vendar smo videli kvaliteten tenis, saj sta oba igralca, kot tudi Kamničan Lavrič, v republiški lestvici med prvimi desetimi v republiki. Lavrič je po zagrizeni borbi premagal Cebular-

ja. Pred to tekmo pa je imel tudi težko borbo z Boškovičem (Ljubljana).

Finalista sta bila Lavrič J. (K) in Ferenčak K. (M). Srečala sta se že v Mariboru na republiškem prvenstvu za člane, kjer je Lavrič J. izgubil z 2:0.

Na republiško prvenstvo sta odšla samo dva tekmovalca, saj ni bilo dovolj finančnih sredstev, da bi se ga udeležili še nekateri drugi tekmovalci. Lavrič je dosegel 8. mesto, Gruden pa 19. mesto, oziroma 3. mesto v B skupini. To pa je že lep uspeh posameznikov kot tudi kluba.

V vrstah kluba je tudi nadarjeni mladinec levičar Prešeren T., ki je na mladinskem prvenstvu republike dosegel lep uspeh, saj je bil 5. in je bil zaradi svoje lepe igre povabljen s strani TK Maribor na trening mladincev v Maribor za 10 dni. Tam so bile priprave in izbirno tekmovalje za mladinsko reprezentanco v Tuzli na medrepubliškem tekmovalju.

Finale turnirja v Kamniku se je igral na dva dobljena niza. Lavrič se je zagrizen boril in povedel boj na 1:0. Vendar je mirni Mariborčan izenačil na 1:1. Mislili smo, da bo Lavrič uspel premagati Ferenčaka, vendar je ta ponovil svojo zmago, Lavrič pa je bil spričo prejšnjih težkih borb utrujen in je popustil. Vseeno je bil to zanj tudi lep uspeh.

Odigrale so se tudi **tekme dvojice**. Prvo mesto sta zasedla po zagrizeni borbi Ljubljančana Boškovič in Cebular, ki sta premagala dvojico iz Kranja Furlana in Muleja.

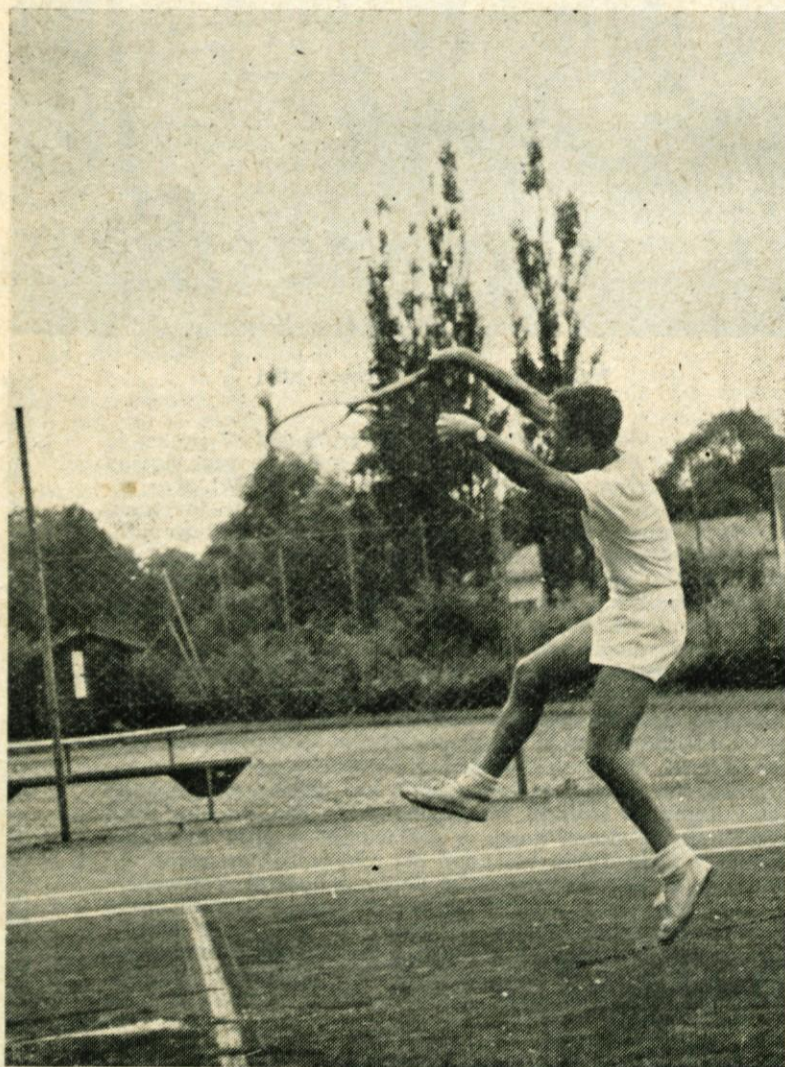
Ta turnir je bil do zdaj najboljše v Kamniku po kvaliteti igralcev kot tudi množičnosti.

Klub se je obrnil na gospodarske organizacije za finančno pomoč, vendar je dobil le malo razumevanja. Sredstva, ki jih dobi od občinske zveze, pa so zelo majhna, vendar jim je s pomočjo razumevanja igralcev oziroma drugih klubov in s svojimi skromnimi sredstvi uspelo izpeljati ves turnir uspešno in lepo.

Cerjav je bil turnir posvečen občinskemu prazniku, ni bilo nobenega občinskega moza, ki bi pozdravil kakorkoli to prizadevnost malega kluba, ki se trudi, da bi ostal pri življenju.

(Med)

S.

Naš Lavrič — uspešni finalist v akciji

REGISTRACIJA MOPEDOV

S pravilnikom o registraciji motornih in priklopnih vozil (Ur. list SFRJ, št. 20/67), je predpisana registracija motornih koles z motorjem, ki ima delovno prostornino do 50 cm³ (MOPEDI). Registracijo teh vozil bo treba opraviti do konca letošnjega leta.

Po temeljnem zakonu o javnih cestah je moped motorno kolo, zato je tudi za ta vozila predpisan tehnični pregled pred prvo registracijo, pozneje pa enkrat na leto (12 mesecev). Tehnični pregled mopeda bo opravljen tako kot za ostala motorna kolesa. Kljub temu pa lastnike mopedom opozarjamo na nekatere posebnosti in sicer:

1. Moped nima zavorne luči, zato se ta luč pri tehničnem pregledu ne bo zahtevala.

2. Moped mora imeti zadaj zaključno luč, luč za osvetljevanje registrske tablice in refleksno steklo.

Mopedi starejše izdelave nimajo zadaj luči za osvetljevanje registrske tablice (imajo le zaključno luč in refleksno steklo). Lastniki takih vozil bodo morali pred tehničnim pregledom ali na samem tehničnem pregledu zamenjati zadnjo luč z novo, ki je izdelana tako, da zaključna luč hkrati osvetljuje registrsko tablico.

3. Moped — tricikel z dvema kolesoma spredaj, ki je širok nad 80 cm, mora imeti nameščeno luč za osvetljenje ceste na levi strani, zadaj pa poleg zaključne luči tudi luč za osvetljevanje registrske tablice. Refleksno steklo rdeče barve na levem robu karoserije mora biti nameščeno tako, da ga voznik ali tovor ne zakrivata.

Moped — tricikel z dvema kolesoma zadaj, ki je širok nad 80 cm, mora imeti poleg luči za osvetljenje ceste spredaj na levem robu karoserije refleksno steklo bele barve, nameščeno tako, da ga voznik ali tovor ne zakrivata. Tako vozilo mora imeti zadaj nad levim kolesom zaključno luč, luč za osvetljevanje registrske tablice in refleksno steklo rdeče barve (lahko pa ima tudi nad desnim kolesom zaključno luč in refleksno steklo rdeče barve). Če ima tako vozilo posebno luč za osvetljevanje registrske tablice v sredini karoserije zadaj, mora imeti nad levim kolesom zaključno luč in med kolesoma refleksno steklo rdeče barve.

Refleksna stekla morajo biti dobre kvalitete, tako da se pri osvetlitvi dobro vidijo.

Pri tehničnih pregledih mopedom se bo polagala še posebna pozornost na izpušne cevi in dušilce zvoka. Izpušne cevi morajo biti take, kot jih je predvidel proizvajalec vozila, in opremljene z dušilcem zvoka.

Ko bo vozilo tehnično pregledano in ugotovljena tehnična brezhibnost, se bo registriralo.

Glede registracije teh vozil, plačevanja zavarovalne premije, cestnine (če bo predpisana) in taks, s spremembo in podaljševanja veljavnosti registracije, evidence, odvzema registrskih tablic, izbris iz evidence registriranih vozil itd. velja vse tisto, kar velja za druga motorna vozila. Edina izjema je v tem, da bo lastnik vozila pri letošnji registraciji predložil lastno izjavo (na posebni tiskovini), ki bo služila kot dokaz o lastništvu, če nima druge listine, s katero bi dokazal lastništvo.

Po 31. 12. 1967 neregistriranih mopedom ne bo mogoče več uporabljati v prometu na cestah.

Z namenom, da vam postopek za registracijo mopedom olajšamo, bo izvajalo tehnične preglede podjetje »Ljubljana-transport« v svoji poslovalnici v Kamniku. Registrske tablice in prometno dovoljenje pa boste dobili na Skupščini občine Kamnik, oddelek za notranje zadeve, soba št. 44, kjer boste uredili tudi obvezno zavarovanje.

Registracija mopedom se bo začela v mesecu septembru, točen čas in dnevi, ki bodo določeni za registracijo mopedom, bodo objavljeni naknadno.

Skupščina občine Kamnik
Oddelek za notranje zadeve

Še včeraj zanemarjen dobiva danes malograjski hrib povsem drugo podobo. Nove litoželezne klopi bodo nameščene tudi na spodnji — severni terasi, ki nudi edinstven pogled na panoramo našega mesta.

Primer očitno kaže, da se lastnik hiše Kidričeva 21 ni seznanil z novim odlokom o zaščiti starega mesta, ki izrecno prepoveduje namestitev rolet v oknih starih hiš. Polknice — danes za marsikoga še odraz preteklosti — so nedvomno prijetnejše za oko pa tudi praktičnosti jim ni odrekati.

Novo vgrajene stare laterne dajejo srednjeveškemu mestu intimnost, njihova svetloba pa toplino, ki je ni mogoče najti med sodobnimi stanovanjskimi bloki.

PISMA UREDNIŠTVU:

Iz Stahovice:

Vsem je znano, da smo letos zelo veliko govorili o pripravah na leto mednarodnega turizma. Potrebno in lepo bi bilo, da glede tega ne bi zaostajali za drugimi turističnimi deželami.

Kljub vsemu pa še vedno nismo odpravili svojih napak, kot npr. v Stahovici na križišču ceste Kamnik — Kamniška Bistrica — Gornji grad. Že v mesecu maju je cestno podjetje snelo z drogov vse orientacijske napise, pa jih do danes še ni nadomestilo z drugimi, čeprav je pri kraju že več kot polovica turistične sezone.

Prav letos prihaja k nam izredno veliko tujcev raznih narodnosti. Ko pridejo s te ali druge strani do križišča, ne vedo ne kod ne kam in povprašujejo po hišah alj pa zaustavljajo mimojoče, da dobijo zaželjene informacije.

Kdo naj to uredi? Bilo bi potrebno!

Andrej

Iz Kamnika:

Izvedeli smo, da je Komunalno podjetje Kamnik nabavilo avtociestno za škropljenje mestnih ulic. Občani se sprašujemo, čemu služi, ker so ulice, še zlasti pa pločniki, pokriti s precejšnjo plastjo prahu. Mnenja smo, da bi pranje ulic vsaj dva do trikrat tedensko prispevalo k čistoči in izgledu našega mesta.

In končno si moramo biti že tudi na jasnem, da vprezna vozila ne spadajo več v mesto. Konjski odpadki ne morejo biti atrakcija niti za turista niti za naše mesto. Odgovorne službe naj si že vendar poiščejo primerno rešitev za obvoz vprežnih vozil, da ne bo mesto Kamnik v 20. stoletju še vedno na nivoju vasi.

Boš

Vrtnino, navedeno za setev v avgustu, lahko še posejemo do srede septembra (pomladansko čebulo, korenček, špinačo, motovilec na prostu v pokrito gredo pa zimsko solato ali majnikovo kraljico). V septembru sejemo še **pe-teršilj in zeleni radič**, proti koncu meseca pa **sadimo zimski česen in šalotko**, v pokrite grede pa zimsko solato.

Kup, na katerega smo čez po-letje metalj razne odpadke in ple-vel z vrta, ki se spreminja po dol-gem času v kompost, premečemo. Koristilo mu bo, če mu med me-šanjem dodamo nekoliko apnenega prahu ali zdrobljenega, preseja-nega starega odpadnega ometa. Pripraviiti je treba še hlevski gnoj, ki ga bomo rabili proti koncu ok-tobra.

Hlevski gnoj je za vrtnarstvo med najboljšimi, ker zemljo zbolj-ša, jo rahla in ogreva, stvarja sprstenino, pri čemer pomnožuje v njej koristne bakterije in pospe-

šuje njihovo delovanje. Gnoj naj bo uležan. Raztrošen gnoj moramo takoj podkopati. Če se osuši tako raztrošen ali na kupu nepotlačen, izgubi na vrednosti, ker iz njega izhlapi najvažnejše gnojilo, du-šikova spojina, amonijak. Če hlev-skega gnoja torej ne moremo ta-koj podkopati, ga do uporabe zmečemo na kup, potlačimo in odenemo z zemljo.

Izdatnejši kot hlevski je **pe-rutninski gnoj**, ki je najučinkovi-tejši zaradi velike količine fosfor-ne kisline, kalija in dušika. Z uspehom ga uporabljamo, če iz njega napravimo gnojnico, ki jo prilivamo k rastlinam, ali posu-šenega, razdrobljenega in enako-merno potrosenega nepregloboko podkopljemo. Ljubitelji rož ga na prvi ali drugi način uporabljajo za bujno rast lončnic vendar, ko iz njega napravijo gnojnico, ga prej poparijo, da se v lončkih ne zaredi škodljivci.

-ne

Napravimo sami toplo in pokrito gredo!

Toplo ali pokrito gredo lahko napravimo za lastne vrtnarske potrebe sami z betonskim ali le-senim okvirjem. Trdnjša je sicer iz betona, ker je močnejša in trajnejša, vendar je boljša sicer manj trajna lesena iz 5 cm debe-lih plohov, ker bolje ohranja to-plotu. Leseni okvir poglobimo le nekaj centimetrov v zemljo, ga postavimo na noge, ki pridejo globlje v zemljo, pod vsako pa postavimo zidak, da se ne poni-ža. Običajna širina tople ali pok-rite grede je 150 cm, dolžina pa je odvisna od potrebe po raznih sadikah, ki jih rabimo za vrt. Ve-liko vrtičkarjev si napravi grede take velikosti, kot zahtevajo di-menzije starih oken, ki jih lahko s pridom uporabimo v ta namen. Za toplo ali pokrito gredo torej lahko uporabimo zdrave plohe, ki smo jih rabili pri gradnji hiše, za pokrivanje pa stara okna, ki jih morda nekateri pri obnovi sta-re hiše zavržejo.

Gredo postavimo tako, da je obrnjena proti jugu in na to stran nagnjena za šestino širokosti. Če je na primer široka 150 cm, mora biti južna stran grede za 25 cm nižja kot severna. Najboljša lega za toplo ali pokrito gredo je v zavetnem, sončnem delu vrta, ki je zaradi zatišja blizu hiše in tudi zaradi lažjega dostopa zla-sti ob zapadlem snegu.

Kako uporabimo pokrito gredo za toplo, bomo pisali v januarju, ko pripravljati jo začnemo v februarju, sedaj pa le o pokriti gredi.

Pokrito torej napravimo prav tako kot toplo, razlika je le v tem, kako jo pripravimo za se-tev. V pokrito ne dajemo spod-nje plasti gnoja. Toplota v taki gredi je odvisna le od sončne to-plate, ki prodira skozi steklo. Zemlja v njej naj bo tako pri-pravljena kot za toplo gredo, to-rej humusno peščena, ki jo na-pravimo sami iz razpadlega gno-ja, komposta in nekoliko peska. Sadič v taki gredi ne smemo zalivati preveč, sicer se spoteg-nejo, podvijajo, pregosta setev ali saditev pa začne plesniti.

Za zasteklitev uporabimo s prid-om odpadlo steklo, ki ga imamo morda nekaj celo doma na pod-strešju, dobimo pa ga pri stek-larju v obliki širših ali ožjih stek-lenih pasov celo zastonj ali zelo poceni.

Napravimo torej še ta mesec pokrito gredo. K delu pritegnemo svoje otroke, ki se bodo z žago in kladivom v roki veselili dela, posebno še, ko bodo pri tem vi-deli tudi svoj uspeh.

V prvi številki »Kamniškega občana« v letu 1968 bomo posre-dovali navodila, kako pripravimo zemljo za toplo gredo.

V Šmarci so te dni ustanovili mladinski klub. Po triletnem mrt-vilu se je v novi dvorani zbralo okrog 50 mladincev, izvolilo pred-sednika in odbor kluba. Razprava o programu je bila zelo živahna. Mladinci so se najbolj zanimali za plesne vaje, ki jih bodo organizi-rali jeseni, za šah in izlete. Ko so se pogovarjali o programu, je

nekdo vprašal: »Kaj pa če bi ustanovili družino Počitniške zve-ze ali četo tabornikov?« Nehote se človeku vsiljuje vprašanje, kje so vse mladinske organizacije, ki toliko vzdihujejo o nezainteresira-nosti mladine, pa njihova propa-ganda ne seže še tako daleč, da bi mladinec vedel, kje se lahko vpiše ali kako lahko postane član.

KAMNIŠKA KRONIKA

ZA MESEC JULIJ 1967

Rojstev ni bilo.

POROKE:

BRELIH Rajmund z Jesenic, zi-dar star 26 let, in TOMAN Ana z Duplice, uslužbenka, stara 20 let;

BURJA Janez z Duplice, zidar, star 24 let, in JANCIC Vera z Duplice, delavka, stara 21 let;

BURKELJCA Franc iz Cirkuš, avtomehanik, star 21 let, in SE-DUŠAK Marija z Jeranovega, us-lužbenka, stara 19 let;

GOLOB Franc iz Tunjic, kmet, star 34 let, in KOŽELJ Roza iz Tunjic, kmečka delavka, stara 29 let;

HRIBAR Friderik s Sel pri Kamniku, delavec, star 23 let, in STRAJHAR Breda iz Lok v Tu-hinju, delavka, stara 23 let;

JAZBEC Anton iz Rudnika, av-tomehanik, star 24 let, in LAM-PRET Emilija iz Zagorice, delav-ka, stara 24 let;

KERN Peter s Klanca, strojni ključavničar, star 25 let, in BUR-GAR Marija iz Most, delavka, sta-ra 20 let;

LUKANEC France s Križa, del-avec, star 33 let, in ŠPRUK Ljud-mila iz Komende, delavka, stara 39 let;

MAJER Stanislav iz Borovnice, gradbeni tehnik, star 37 let, in TISLER Rozalija iz Ljubljane, blagajničarka, stara 34 let;

MOČNIK Janez iz Zakala, zi-dar, star 24 let, in RESNIK Ivan-ka z Duplice, delavka, stara 19 let;

MOČNIK Maks iz Kamnika, ključavničar, star 34 let, in SU-HOVRŠNIK Ivana iz Kamnika, delavka, stara 28 let;

STESL Viktor iz Doljnih Slaveč, mizar, star 30 let, in STESL Stefanija iz Suhadol, gospodinja, stara 28 let;

VODLAN Anton iz Vranje peči, mizar, star 27 let, in LAVRIČ Cil-ka iz Podgorja, tkalka, stara 20 let.

SMRTI:

ERJAVŠEK Janez iz Stahovice, star 10 mesecev;

MARINŠEK Anton iz Mekinj, os. upokojenec, star 69 let;

PETERLIN Justina iz Kamnika, gospodinja, stara 85 let;

PIRŠ Katarina iz Podgorja, os. upokojenka, stara 61 let;

STERCIN Cecilija iz Komende, prevžitkarica, stara 79 let;

ZEBALJEC Karol iz Podhruške, kmet, star 77 let.

ZAHVALA

Ob bridki prerani izgubi naše ljubljene

MARICE KOZOLE

izrekamo zahvalo vsem, ki ste jo v času njene bolezni obi-skovali, tolažili in bodrili ter njej, tako željni življenja že-leli ozdravljenja.

Zahvala vsem zdravnikom, zdravnicam in pomožnemu osebju Splošne bolnice Ljubljana, ki ste se trudili rešiti ji še tako mlado življenje.

Zahvala vsem, ki ste nam v bridkih dneh izrazili soža-lje, krasili njen mrtvaški oder, darovali vence in cvetje, ki je njen prerani grob spremenilo v griček rož pod katerimi počiva njeno blago srce.

Zahvala čč. g. duhovniku in vsem, ki ste jo v tako veli-kem številu spremili na njeni zadnji poti.

Kamnik, Giraumont, Nancy, 10. VIII. 1967.

Zalujoči mož Miha, hčerka Marica, sin Stanko, mama Marija Drole, brata Franc in Rudi z družinama.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega skrbnega moža in očka

MIHE POLJANŠKA

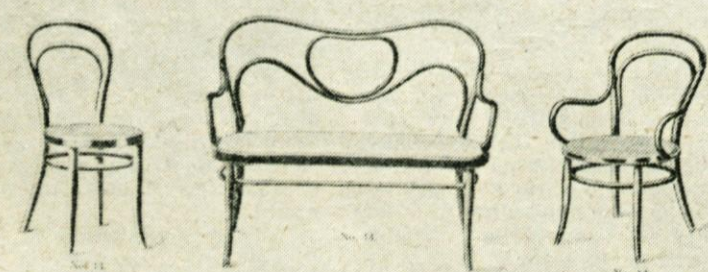
se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste kakorkoli počastili nje-gov spomin, mu darovali cvetje ter ga spremili v njegov mnogo prerani grob. Zahvaljujem se tudi obrtnemu podjetju »Zarja« in podjetju »Svilanit« Kamnik, ki so mi ob težkem trenutku stali ob strani.

Iskrena hvala tudi pevcem in godbi ter tov. Cankarju za poslovilne besede ob grobu.

Zalujoča žena Ljuba z otrokoma Bogdanom in Ireno.

Odkup upognjenega pohištva

Prosimo vse, ki imajo doma pohištvo, kupljeno v bivši Remčevi tovarni (današnji »Stol« — Duplica), da nam javijo svoj naslov.

Pohištvo zbiramo za stalno razstavo upognjenega pohištva v Kamniku in ga odkupujemo ali zamenjujemo za novo. Muzej Kamnik Kamnik, Zaprice 12 tel. 83-313